

HÍRADÓ

XXI. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM

ÁRA: 1,50 FORINT

1977. MÁRCIUS 19.

A csehszlovák külügyminiszter magyarországi látogatása

Puja Frigyes külügyminiszter meghívására *Bohuslav Chnoupek*, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság külügyminisztere hivatalos, baráti látogatást tett Magyarországon.

A külügyminiszterek áttekintették országuk kapcsolatainak fejlődését, és véleménycserét folytattak az időszerű nemzetközi kérdésekről.

A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság sokoldalú együttműködése a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus elvei alapján az élet minden területén eredményesen fejlődik, hatékonyan szolgálja a két ország népeinek testvéri barátságát, és összhangban van a szocialista közösség érdekeivel.

A külügyminiszterek megelégedéssel állapították meg, hogy tervszerűen és dinamikus fejlődnek a kölcsönösen előnyös gazdasági kapcsolatok a két ország között. Az árucseré-forgalomban tovább emelkedett a termelészaksztítás és a kooperációs megállapodások alapján gyártott termékek aránya. Meggyőződésünk, hogy a KGST komplex programjának végrehajtásával

az együttműködés még hatékonyabbá tehető.

A miniszterek hangoztatták annak fontosságát, hogy a helsinki záróokmányban rögzített rendelkezéseket valamennyi aláíró állam hiánytalanul megvalósítsa.

Az európai államok és népek érdeke megkívánja, hogy az idén sorra kerülő belgrádi találkozó a helsinki záróokmány megvalósításáról szóló konstruktív eszmecserenek a fóruma legyen, és az az enyhülési folyamat elmélyítését, a biztonság és az együttműködés erősítését szolgálja.

A felek egyetértettek az ENSZ-közgyűlés leszereléssel foglalkozó rendkívüli ülésének összehívásával, amely fontos állomás lehet a leszerelési világkonferencia előkészítésében. Kijelentették, hogy a közép-európai haderőcsökkentésről folyó bécsi tárgyalások sikere a részvevő államok egyenlő biztonságának elve alapján hozzájárulna az európai béke és biztonság megszilárdításához.

A külügyminiszterek elítélték a tőkésországok reakciós köreinek az enyhülési folya-

mat megállítására, a fegyverkezési hajszá fokozására és az államok közötti bizalmatlanság szítására irányuló mesterkedéseit. Kifejezték szilárd elhatározásukat, hogy — a helsinki záróokmány szellemével és betűjével összhangban — visszautasítják az országok belügyeibe való beavatkozás minden kísérletét.

A miniszterek sikraszálltak a világ egyes körzeteiben még létező feszültségök felszámolásáért.

Waldheim főtitkár a leszereléssel foglalkozó rendkívüli ENSZ-ülésszak jelentőségéről

A leszerelési problémák megoldása továbbra is a nemzetközi közösség egyik elsőrendű feladata — jelentette ki *Kurt Waldheim* ENSZ-főtitkár a nem kormányzati ENSZ-szervezetek képviselőinek megnyitott szokásos évi konferenciáján.

Waldheim hangoztatta: haladéktalanul át kell térni a konfrontációról az együttműködésre annak érdekében, hogy „döntő haladást” lehessen elérni a leszereléssel és a fegyverkezési hajszá megfékezésével összefüggő kérdésekben. A leszerelés megvalósítása lehetővé tenné a feszültség felszámolását a világ sok körzetében.

A világszervezet főtitkára kiemelte a leszereléssel foglalkozó rendkívüli közgyűlési ülésnek jelentőségét.

Mint a TASZSZ hírügyműködés kommentátora megállapítja, az új szovjet kezdeményezés — Gromiko külügyminiszternek a közelmúltban Waldheimhez intézett levele a rendkívüli ülés összehívásáról — magára vonta az államférfiak, a politikusok, a diplomaták és az újságírók figyelmét. Egészen természetes ez a reagálás — írja a kommentátor —, hiszen a levélben szereplő kérdések rendkívül fontosak és időszerűek a kifejtett megfontolások konstruktív, konkrétak.

Az ENSZ-közgyűlés több ülészakán támogatták a leszerelési világkonferencia összehívásáról szóló javaslatot. Egy ilyen nagy jelentőségű fórum összehívása gondos előkészítést igényel. A közgyűlés leszereléssel foglalkozó rendkívüli ülészakának átmeneti előkészítő szakaszaknak kell lennie a leszerelési világkonferencia összehívásához vezető úton — állapítja meg a TASZSZ kommentátora, és idézi Gromiko levelét, amely

KGST-ülésszak a hírközlési együttműködésről

Szófiában tartották a KGST-tagországokban működő hírközlési tudományos kutatóintézetek vezetőinek negyedik tanácskozását. A résztvevők értékelték az eddigi közös műszaki-tudományos kutatások eredményeit és 1990-ig kijelölték az együttműködés fő irányait. A vasárnap este aláírt jegyzőkönyv nagy teret szentel az automatizált komplex hírközlési rendszer kiépítésének, valamint a KGST-tagországok nemzeti hírközlési rendszerei továbbfejlesztésének.

hangoztatta, hogy az ülészaknak a fegyverkezési hajszá korlátozását és megszüntetését, valamint a leszereléssel foglalkozó részleges intézkedésekre kell összpontosítania figyelmét.

A leszerelésre fordította a fő figyelmét *Willy Brandt*, a nyugatnémet szociáldemokrata párt elnöke amerikai körútja során Massachusettsben elhangzott beszédében. Kijelentette, hogy a közép-európai haderőcsökkentésről Bécsben folyó tárgyalásokon részt vevő államoknak legalább a tárgyalások idejére be kellene fagyasztaniuk a jelenlegi szinten fegyveres erőket. Ebben az esetben lehetségessé válnék a további lépések megvitatása, például az amerikai és a szovjet fegyveres erők csökkentése, majd a NATO és a Varsói Szerződés Közép-Európában állomásozó további fegyveres erőinek korlátozása.

Brandt véleménye szerint a béke megszilárdulásához jelentős mértékben hozzájárulna, ha mielőbb megegyezés jöhne létre az Egyesült Államok és a Szovjetunió között a stratégiai támadófegyver korlátozásáról. — Ez a legfontosabb feltétele a sikerek elérésének a bécsi tárgyalásokon. A katonai enyhülésnek fokozatosan olyan helyzetet kellene eredményeznie, amelyben lehetetlenné válna egy váratlan fegyveres támadás — mondotta.

Brandt kijelentette, hogy a Szovjetunióra és az Egyesült Államokra közös felelősség hárul a nemzetközi béke fenntartásáért. — Meggyőződésem, hogy az enyhülés területén kifejezhető további tevékenység, a keleti és nyugati államok közötti szélesebb együttműködés az egyszerű állampolgárok életszínvonalának emelésének legjobb módja. — hangoztatta Brandt.

Megbukott a belga kisebbségi kormány

Leo Tindemans belga miniszterelnök bejelentette, hogy királyi rendelettel feloszlatták az ország törvényhozásának két házát. A parlamenti választásokat április 17-re tűzték ki.

A kisebbségi kormány bukását formailag az idézte elő, hogy a vallón tömörülés, a koalíció legkisebb pártja, nem volt hajlandó a továbbiakban támogatni a kormányt, ha nem jön létre megegyezés a nemzetiségi probléma azonnali rendezéséről. Az érvényben levő alkotmány előírja az ország nemzetiségi körzeteire osztását, azonban nem határozza meg a módszereit.

Megfigyelők véleménye szerint azonban a válság igazi oka nem ez, hanem az ország súlyos gazdasági helyzete. Az or-

szág munkaképes lakosságának csaknem kilenc százaléka nem talál magának elhelyezkedést, a fizetési mérleg megromlott, a költségvetési deficit igen magas, a kormány által előterjesztett gazdasági tervek viszont leginkább a dolgozók szociális juttatásainak csökkentésével és az adók emelésével akarták megoldani a nehézségeket. Ez különben a vallón területen váltott ki nagy ellenállást.

Az ellenzéki pártok közös nyilatkozata a parlament feloszlátását alkotmányellenes lépésnek minősíti. A királyi rendelet ugyanis technikailag lehetővé tette, hogy a középboldali koalíciós kormány a választásokig hatalmon maradjon és a parlament ellenőrzése nélkül hozhasson döntéseket.

Az afrikai és az arab államfők értekezlete

Kairóban tartották az afrikai és az arab államfők első értekezletét. A tanácskozás résztvevői több dokumentumot fogadtak el: megerősítették a tavaly aprilis dakari nyilatkozatot, amelyben a külügyminiszterek Afrika és az arab világ országainak együttműködési normáit határozták meg. Aláírták egy ehhez kapcsolódó politikai deklarációt. Az együttműködésre távlati munkatervet fogadtak el és végül gazdasági keretprogramban állapodtak meg.

A politikai nyilatkozat kimondja, hogy az afrikai és az arab országok az el nem kötelezettség politikáját tekintik maguk számára az irányadónak. Ez a politika lényeges eleme a függetlenségért folytatott harcnak, egy olyan világharcnak, amelyben „a béke és a biztonság minden ország számára garantált”. A nyilatkozat elítéli az imperializmus és a gyarmatosítás minden modern formáját, továbbá a fajüldözést és a vallás szerinti megkülönböztetést.

A nyilatkozat szerint Afrika és az arab világ államai egymás közötti kapcsolataikban kötelezőnek tartják a területi integritás és a politikai függetlenség területben tartását, az országok közötti egyenlőséget, az országok és népek rendelkezési jogát nemzeti

erőforrásaik felett, a kölcsönös érdekek védelmét az egyenlőség, a másik fél tiszteletben tartása alapján, a belügyekbe való be nem avatkozást. A nyilatkozatot aláírt országok elvetik az agressziót, kimondják, hogy a vitákat csak békés eszközökkel lehet és szabad rendezni, és közös harcot hirdetnek az elnyomás, a fajüldözés, a kizsákmányolás minden formája ellen.

Közvetlenül a konferencia bezárása után *Habib Satti* tunézai külügyminiszter, a konferencia szóvivője, tájékoztatta az újságírókat a tanácskozásról. A külügyminiszter elmondta, hogy az értekezlet „intézményesítette” az afrikai és az arab államok kapcsolatait. A konferencia idején — mondotta — egyetlen alkalommal sem jutott felszínre ellentét az afrikai és az arab államszervezetek között, viszont nézeteltérések tűntek elő az arab országok és az afrikai államok csoportjain belül.

A tanácskozáson megállapodás született arról is, hogy másfél év múlva ismét összeül az afro-arab külügyminiszteri értekezlet. Ennek megrendezésére Uganda és Szudán — jelenlegi elnökei — közbeeső időben a most létrehozott közös intézményekben — mindenképp az együttműködési bizottságban — folyik majd a munka.

Castro a kubai-amerikai kapcsolatokról

Fidel Castróval, a kubai államtanács elnökeivel, kormányfővel Havannában folytatott beszélgetéséről számolt be a *Washington Post*-ban a lap főszerkesztője.

A beszélgetésnél *Fidel Castró* megállapította: az Egyesült Államoktól igazán nincs mit tanulni „az emberi jogok” kérdésében. Emlékeztetett rá: hogyan támadta meg Amerika 1961-ben Kubát, hogyan akarták öt 20 éven át meggyilkoltatni. Ez utóbbit a CIA ügyeit kivizsgáló amerikai kongresszusi bizottság is tanúsította.

„Az Egyesült Államok könnyörtelen háborút viselt Vietnámban. Ez több száz ezer emberáldozatot követelt. Mit tanulhatunk az emberi jogokról olyan országtól, amely támogatja Latin-Amerika, Afrika és Ázsia minden reakciós rendszerét?” — tette fel a kérdést a kubai vezető.

Castro elmondotta: „Amikor utoljára — 1959 áprilisában — Washingtonban jártam, *Richard Nixon*, az akkori alelnök hosszú megbeszélésünk végén rokonszenvről biztosított. Am meggyőződésem, hogy Nixon fogalmazta meg elsőnek a Kuba elleni támadás tervét, amelyért Eisenhower akkori elnökkel együtt nagyobb felelősség terheli, mint *Kennedy* elnököt, akinek időszakában a tervet végrehajtották.”

A tekintélyes amerikai publicista beszámolója szerint *Fidel Castró* kifejtette: országa kívánatosnak tartja helyreállítani kapcsolatait az Egyesült Államokkal, elsősorban gazdasági területen. Ehhez azonban arra van szükség, hogy Washington — minden „ellen-szolgáltatás” nélkül — feloldja a Kuba ellen 16 éve elrendelt kereskedelmi tilalmat.

Fidel Castro libiai látogatása

Fidel Castró, a Kubai Kommunista Párt Központi Bizottsága első titkára, az államtanács és a minisztertanács elnöke hivatalos baráti látogatást tett Libiában. *Castro* és *Kadhafi* tárgyalási gazdasági, kereskedelmi, tudományos és kulturális együttműködési egyezmények aláírásával érték véget.

Fidel Castró elutazása előtt beszédet mondott egy tömeggyűlésen. Beszédében feihívta a haladó arab országokat, hogy szilárdítsák az egységét az antiimperialista harcban, szegüljenek szembe az Egyesült Államok, más nyugati hatalmak és az arab reakció tervei, amelyek a közel-keleti haladó forradalmi folyamat aláaknázására, az imperialista

monopóliumok befolyásának növelésére irányulnak.

— Jóllehet, vannak bizonyos különbségek Kuba és Libia ideológiai elveiben, népeinket egyesíti a célok és a feladatok közös volta az egységes anti-imperialista harcban, az igazi függetlenségre, a szabadságra, a békére, a biztonságra és a haladásra való törekvés — mondotta. — A céloknak ez az egysége szilárd alapot teremt a két ország közötti barátság és együttműködés fejlesztéséhez és szavatoljra, hogy minden szocialista és haladó erő a jövőben is sokoldalú támogatást és segítséget nyújtson a libiai népek, amely velünk vállvetve harcol az imperializmus ellen — hangoztatta *Castro*.

A pakisztáni választásokon Bhuttó kormányfő pártja győzött

A pakisztáni választások első, nem hivatalos eredményei szerint a *Zulfikar Ali Bhuttó* kormányfő vezette néppárt megtartotta parlamenti többségét.

A szavazatok többségének megszámlálása után nyilvánosságra hozták a nemzetgyűlési (alsóházi) választások első eredményeit. Eszerint a haladó gazdaságpolitikát folytató néppárt a 200 választókörlet közül 140-ben győzött, míg a zömmel jobboldali pártok alkotta ellenzéki tömörülés, a Pakisztáni Nemzeti Szövetség csupán 25 képviselőt küldhet a 216 tagú törvényhozásba.

A szavazás alkalmából sok incidens történt. Egy kormányközlemény szerint az utcai összecsapásokban nyolcan meghaltak, százharmincan megsebesültek, köztük tizenhárom rendőr. A leghevesebb összetűzések, több százas vereskedő csoportokkal, Karachiban fordultak elő.

Az urnák lezárása után két órával, helyi idő szerint délután hat órakor, a kormány visszamenőleges hatállyal szükségállapotot rendelt el — megtiltotta, hogy engedély nélkül ötven vagy annál többen gyülekezzenek nyilvánosan.

Carter-Rabin találkozó

Rabin izraeli miniszterelnök befejezte hivatalos washingtoni látogatását. Washingtoni politikai megfigyelők általában arra a következtetésre jutnak: *Carter* amerikai elnök és *Rabin* tanácskozási után nincs jele, hogy változott volna a helyzet a genfi békeértekezlet összehívásával kapcsolatban, mert Izrael továbbra is elutasítja a Palesztinai Felszabadítási Szervezet képviselőinek részvételét. *Rabin* a *Carter*rel folytatott tanácskozáson és a hivatalos tárgyalások végén tartott sajtóértekezleten még azt a javaslatot is elutasította, hogy a PFSZ a jordániai delegáció részeként vegyen részt a genfi tanácskozáson.

Carter a megbeszéléseken egyúttal állást foglalt amellett, hogy Izraelnek „védhető határokat” van szüksége, de nem magyarázta meg, mit ért ezen. Viszont az izraeli tárgyaló fél, megköszönve *Carter* kijelentését, úgy értelmezi a „védhető határokat”, — mint azt *Rabin* a sajtóértekezleten kijelentette —, hogy „Izrael

soha nem vonul vissza az 1967-es izraeli-arab háború előtti határokra”.

A kétoldalú kapcsolatokban az Egyesült Államok a szoros együttműködés folytatását ígérte, az új kormányzat folytatja az előző elkötelezettséget az F-16-os repülőgépek Izraelnek való eladásában. Izrael egyszersmind követelte, hogy részt vehessen az F-16-osok gyártásában is, de a hírek szerint ebben nem történt döntés.

Az arab országok Washingtonban akkreditált nagykövetei azzal a kéréssel fordultak *Cyrus Vance* amerikai külügyminiszterhez, hogy sürgősen fogadja őket, s világitassa meg, mit is jelent *James Carter* elnöknek az a kijelentése, miszerint Izraelnek „védhető határokkal” kell rendelkeznie. A megfogalmazást némi hírügyműködés még máris úgy értelmezik, az Egyesült Államok ezzel nyíltan is támogatja azt a Tel Aviv-i igényt, hogy Izrael megtartsa az 1967-es háborúban elfoglalt területek egy részét.

Az amerikai elnök sajtóértekezlete

Carter amerikai elnök sajtóértekezletet tartott Washingtonban. Ezen elhatározta magát: *Brady Tyson* amerikai diplomatától, aki Genfben az ENSZ emberi jogok bizottságában mintegy bocsánatot kért az amerikai kormánytól a chilei *Allende*-kormány megdöntésében játszott szerepéért. Az amerikai külügyminisztérium már korábban közölte, hogy *Tyson* nyilatkozata nem fejezi ki a kormány álláspontját. (*Tyson* később közölte, hogy csak saját álláspontját fejtette ki.)

Az elnök az emberi jogokról beszélve megelégedett megemlíteni *Gus Hall*, az Egyesült Államok Kommunista Pártja főtitkárának távirátát, amelyben kéri: adjanak amerikai vízumot *Luis Corvalán*nak, a Chilei KP főtitkárának és az elnök fogadja őt a Fehér Házban.

Carter a továbbiakban reményét fejezte ki, hogy a szenátus megerősíti *Paul Warnke* kinevezését a lefegyverezési hivatal és a SALT-tárgyalások vezetői tisztében. Közölte, hogy a *Warnke* kinevezése elleni támadásokat azok folytatják,

akik egyáltalán nem akarják látni az atomfegyverkezés csökkentését. A SALT-tárgyalásokkal kapcsolatban kifejezte reményét, hogy hosszú eljárással elérhető az atomfegyverek teljes megsemmisítése.

Fegyveres támadás Angola ellen

Az angolai honvédelmi minisztérium nyilatkozatban jelentette be, hogy kormányellenes csoportok, zsoldosok és zaire-i fegyveresek támogatásával támadást intéztek egy észak-angolai falu ellen, és megölték 43 személyt. A támadásnak 25 sebesült is van. A nyilatkozat, hangsúlyozva az Angola és északi szomszédja között egyre feszültebbé váló viszonyt, leszógi: a kormányerők megfelelő intézkedések fognak hozni a további támadások megakadályozása céljából. A támadók mintegy 200-an voltak, az áldozatok valamennyien fegyvertelen polgárok, nők és gyermekek voltak.

Normalizálódik a helyzet Romániában

Egész Romániában szorgos munkával folyik a romeltakarítás. Bukarestben a kártyavárkék összeomlott épületblokkok roncsait nagyjából elszállították, s most helyüket — a járvány megelőzése végett — fertőtlenítik. Megfeszített erővel folyik a kevésbé megrongálódott és még lakható épületek gyors rendbehozatala, az utcák takarítása, az utak járhatóvá tétele is. Ezzel párhuzamosan nagy erőfeszítéseket tesznek a gazdasági egységeket, a különböző vállalatokat, üzemeket ért károk felszámolására, a termelőmunka mielőbbi megindítására.

A Román Kommunista Politikai Végrehajtó Bizottsága úgy intézkedett, hogy valamennyi építőipari vállalatot a megrongált lakások megerősítésére, helyreállítására kell irányítani. A kárt szenvedett lakosság támogatására segélyalapot teremtenek; ehhez magánemberek, brigádok, üzemek egyaránt hozzájárulhatnak. A kulturális intézmények, a különböző sportszervek rendezvényeket szerveznek, hogy bevételükkel is segítsék a földrendes károsultjait. A hasonló célból az országban sokfelé kezdeményezett akciók összefogására, valamint a külföldről érkező segélyek átvételére, s azoknak fontosságát sorrendben történő legjobb felhasználására

országos segélyezési bizottság alakult.

Eddig több mint húsz ország, köztük a testvéri szocialista országok siettek Románia megsegítésére, gyógyszerrel, egészségügyi berendezésekkel, élelmiszerekkel, pénzben és ipari felszerelésekben nyújtandó támogatással. Újabb szovjet segélyszállítmány is érkezett Bukarestbe. A jugoszláv kormány 30 millió dináros segélyt ajánlott fel és különbizottságot szervezett, amely a román hatóságokkal együttműködve irányítja a jugoszláv segélyszállítmányokat. Mind több küldemény érkezik külföldi cégektől is, főleg olyanoktól, amelyek kapcsolatban állnak román vállalatokkal. Több országból mozgó kórházakat kívánunk szállítani, s felajánlották, hogy közreműködnek iskolák s más kulturális létesítmények felépítésében.

A romeltakarításnál továbbra is óvatosan folyik a munka, főképp a megsérült bukaresti toronyépületek körül, hogy a még épségben levő pincékől esetleg életben maradt embereket tudjanak kimenteni. Bizonyos nehézségekkel jár a tömegesen kilakoltatásra kényszerült károsultak ideiglenes elhelyezése. Az elszállítás meggyorsítására most elhatározták, hogy egy sor kulturális intézményt kiürítenek, s ideiglenes szállásokká alakítanak át.

Újabb részleges amnesztiarendelelet Spanyolországban

A spanyol minisztertanács a politikai foglyok amnesztiájára vonatkozó kiegészítő törvényt fogadott el. Ennek értelmében szabadon bocsátják azokat a foglyokat, akiket 1976. december 15. előtt 12 évet meg nem haladó börtönbüntetésre ítélték. A kormány egyéni elbírálás alapján dönt azokról a foglyokról a sorsáról, akiket az új rendelkezés nem érint, és „bűnük” súlyosságától, valamint büntetésük időtartamától függően foglal állást az amnesztia alkalmazhatóságában. Az összes többi politikai fogoly fogva tartásának idejét negyedére csökkentik.

Az újabb amnesztiarendelekezés tehát nem általános érvényű. Továbbra is börtönben maradnak olyan foglyok, akiknek egyetlen „vétké” az volt, hogy harcoltak az új, demok-

ratikus Spanyolországért. Eppen ezért a baloldali erőknek a teljes amnesztiára vonatkozó követeléseit nem kerülnek le a napirendről. Mindazonáltal az elfogadott törvény — korlátozott jellegű ellenére — a haladó spanyol közvélemény újabb győzelmé.

A politikai foglyoknak biztosítandó teljes amnesztia hosszu ideje a baloldali, demokratikus erők egyik fő követelése. A kormány mostani engedelménye részben ennek, valamint különösen a Baszkföldön ismét kiéleződött helyzetnek tudható be. A kabinet-ülésről kiadott közlemény kifejti azt a reményt, hogy az intézkedés hozzájárul a „teljes megbékéléshez”, „a jelenlegi feszültség és a problémák leküzdéséhez”.

Rendőri terror Spanyolországban

Rendőri terrorral és letartóztatásokkal válaszoltak a spanyol hatóságok azokra a megmozdulásokra, amelyeken az ország dolgozói támogatják a politikai foglyok szabadon bocsátását célzó követeléseket.

Több mint 30 súlyos sebesült, több tucat letartóztatott a következménye a csendőrségi akciónak, amelyeknek az volt a célja, hogy „rendet teremtsenek” a baszk tartományokban, ahol az általános amnesztiát célzó követelések támogatására akciókat tartottak. Több mint ötvenezren vettek részt a San Sebastianban, Bil-

baóban, Sestaóban és más baszk városokban megtartott tömeggyűléseken, a közelet demokratizálását és a politikai szabadságjogok helyreállítását követelve.

Tiltakozásul a rendőri terror ellen, a munkások és az alkalmazottak több városban sztrájkot hirdettek. Madrid polgári kormányzója elutasította a Spanyol Kommunista Pártnak azt a kérését, hogy az olasz, a francia és a spanyol kommunista párt főtitkárainak részvételével nagygyűlést tartsanak a spanyol fővárosban.

sokban, különleges „brigádokat” szerveztek, amelyekben sok esetben a fegyveres erők képviselői is helyet kapnak. Az utóbbi időben napvilágot láttak olyan értesülések is, hogy új minisztereket, tartományi vezetőket neveztek ki, és hogy új emberek kerültek több katonai körzet élére is. Ugyanakkor Jao Lien-vej, az országos népi gyűlés állandó bizottságának elnökhelyettese úgy nyilatkozott, hogy a Kínai KP KB-n belül még nem alakult ki világs álláspont néhány, a központi apparátusban üresen álló, vezetői poszt betöltését illetően. Az eredetileg 21 tagból, 4 póttagból állt és

Francia-portugál együttműködés

Soares portugál miniszterelnök, mielőtt Párizsba utazott volna Bonnba, nyilatkozatban fejezte ki meglepődését Giscard elnökkel és Barre miniszterelnökkel folytatott megbeszéléseit illetően. „Segítségét kértem Portugália közöspiaci integrálásához, és megértést, támogatást kaptam” — mondotta Soares.

A Le Monde értesülése szerint azonban a Közös Piac ügynevezett tanácsa nem siet a válasszal, és Franciaország nincs abban a helyzetben, hogy ezt sürgesse. Görögország már felvételét kérte, és Portugália után Spanyolország is csatlakozni kíván majd. A kérdés az, hogyan működne a 12 tagúvá szélesedő szervezet, amikor a kilenc tagú is oly rosszul működik. Erre a kérdésre utalva, Soares úgy vélte: ez nem Portugália prob-

lemája, a Közös Piac tagjai tanúsísnak „több képzelőerőt”.

Amíg a felvétel kérdése rendeződik, Párizs kész a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésére. Szóba került a portugál gépkocsipar létrehozásában, a fémipar fejlesztésében, valamint nukleáris erőművek építésében való francia részvétel. (Ezeket a területeket az NSZK és Anglia konkurrensen Franciaországnak.)

Soares Bonnból Helmut Schmidt nyugatnémet kancellárral tárgyalt. A találkozó után Soares újságíróknak kijelentette: Portugália „biztosan számíthat a nyugatnémet kormány támogatására”, bár a közöspiaci csatlakozás dolgában még nagy nehézségekkel járó tárgyalásokra van kilátás.

Portugália 1,5 milliárd dolláros kölcsön felvételéről tárgyal

Soares portugál kormányfő brüsszeli sajtóértekezletén közölte: országa a hónap végén hivatalosan is benyújtja csatlakozási kérelmét a Közös Piacnak. — A liszaboni kormány bizonyos abban, hogy a Közös Piac elfogadja a kérelmet — mondotta. Soares jelezte: kormánya szükségesnek tartja, hogy az EGK-tagállamok minél nagyobb beruházásokat hajtsanak végre országában, s ehhez kész a magántőkének megadni a szükséges garanciákat. Bejelentette: Portugália mássfél milliárd dolláros kölcsön felvételéről tárgyal egy nemzetközi konzorciummal, hogy fedezze nemzetközi fizetési mérlegének hiányát. A konzorciumban az Egyesült Államok is részt vesz.

Közben Victor Cunha Rego, a portugál miniszterelnökség államtitkára, Soares kormányfő legközvetlenebb munkatársa a liszaboni Diário de Notícias című lapban megjelent nyilatkozatában „képtelenségnek” nevezte a Portugál Köztársaság alkotmányát, amely a szocializmust jelöli meg társadalmi célnak.

A politikus, aki a kormányzó szocialista párt tagja, úgy vélekedett, hogy a Portugál Fegyveres Erők legfelső forra-

dalmi tanácsa „zavaró tényező” a fegyveres erők kötelekésében. Rego aláhúzta a portugál NATO-dandár katonai és politikai fontosságát.

„Április 25-e rejtélyének” nevezte a portugál gyarmati rendszer felszámolását, és sürgette, hogy a PSZP és a polgári pártok fogjanak össze egy olyan „nemzeti akcióprogram” körül, amellyel „felkarolnák”, a volt afrikai gyarmatok népeinek érdekeit. „Portugáliában mindaddig nem ér véget a társadalmi zavargás, amíg véget nem vetnek a fekete-afrikai társadalmi zavargásoknak” — mondta. Szavaiból kitűnt, hogy „zavargáson” az egykori portugál gyarmatokon megszületett haladó kormányok politikáját és a dél-afrikai felszabadítási mozgalmak harcát érti. Kijelentéseit mely szovjetellenesség hatotta át. Portugália nemzetközi kapcsolatairól szólva, egyetlen szöveg sem említette a szocialista országokhoz fűződő viszony ápolásának fontosságát.

Cunha Rego sikraszállt a monopóliumok gazdasági hatalmának helyreállításáért és közölte, hogy a gazdasági fellendülést a magánszektorra kell alapozni, nem pedig az államosított szektorra.

Az AKEL főtitkára a ciprusi probléma megoldásáról

Ezekiel Papajoannu, a Ciprusi Dolgozó Nép Haladó Pártjának (AKEL) főtitkára a Haravghi című nicosiai lapnak adott nyilatkozatában ismét hangsúlyozta a ciprusi válság rendezését szolgáló szovjet javaslat megvalósításának szükségességét. Mint ismeretes, a Szovjetunió azt indítványozta, hogy a válság megoldása érdekében az ENSZ keretei között tartsanak nemzetközi konferenciát.

Ilyen konferencia összehívására nemcsak azért van szükség, hogy megvitassák a Ciprus függetlenségét biztosító

nemzetközi garanciák kérdését, hanem abból a célból is, hogy elkerüljék a ciprusi válságnak a NATO érdekeit tükröző megoldását — jelentette ki Papajoannu.

Március 31-én Bécsben felújították a Ciprus jövőjével foglalkozó tárgyalásokat — jelentette be az ENSZ szóvivője.

A ciprusi görög közösség elfogadta a ciprusi kérdés kompromisszumos megoldását, de minden olyan rendelkezést ellenez, mely a szigetország álcázott felosztásához vezetne — hangoztatta Makariosz ciprusi államfő egy üzenetében.

a párt X. kongresszusán megválasztott politikai bizottságban csak 16 ember maradt. Jao Lien-vej állítása szerint „egyelőre még nem fejezték be a négyek csoportjának bírálatát, és nem lehet beszélni olyan feltételek megjelöléséről, amelyek indokolták tennék a KKP kongresszusának; vagy az országos népi gyűlés ülészakának összehívását”.

☆

A Kínai KP központi lapja kérdésessé tette a központi bizottság jelenlegi összetételét, és a lényegét tekintve „ideológiai” adott a vezető párt és állami szervek „megtisztításához” — ami ettől függetlenül már javában folyik.

Az egyik cikk kifejti, hogy a „négyek bandájának” a hatalom megragadását szolgáló igyekezete „aknamunkája” nem Mao Ce-tung egészségének végső megromlása időszakából származik, hanem abból a négy évvel ezelőtti időből,

amikor a párt X. kongresszusának előkészületei folytak. Vang Hung-ven — egyike a „négyeknek”, egyszerűsind a központi bizottság volt alelnöke — nemegyszer arra utasította a bizalmasait, hogy úgy válasszák ki a X. kongresszus delegátusait, hogy azok idővel bekerüljenek a központi bizottság tagjainak és póttagjainak sorába. Ilyen módon — folytatódik a cikk — a „négyek” bizalmasai „előhúzták” embereiket és — akár küldöttek voltak a pártkongresszusnak, akár nem — fölvetették a Sanghajból jelölendő kb-tagok és póttagok listájára.

A cikk ezután felidézi az 1975 januári parlamenti ülésnek előkészítésének időszakát, amikor a „négyek” ismét „elérkezettnek látták az időt, hogy kisajátítsák a hatalmat”. Akkor Csang Csun-csiao adott ki utasítást és „titkos parancsokat”, hogy „válasszanak ki olyan új kadéretet, akik miniszterek lehetnek, illetve osztályvezetők a központban”.

Árindexvita Franciaországban

A francia kormány a statisztikai intézetre hivatkozva azt állította, hogy az árindex januárban csupán 0,3 százalékkal emelkedett. A kormánypropaganda ezt „az infláció elleni küzdelem és a Barre-terv nagy sikereként” reklámozza. A szakszervezetek azonban kimutatták, hogy az árindex emelkedés valójában háromszorta nagyobb volt: csak januárban 0,9 százalékos volt el. A CGT feltárta, hogy a zöldségarak emelkedését és sok más idényáru drágulását a statisztikai hivatal egy évre „elosztja”, vagyis annak csak tizenketted részét állítja be a drágulás között adataiba. Ilyen és hasonló módszerekkel a közvélemény választások előtt a közfelfogásként félrevezetik a közvéleményt, ugyanakkor nyomást gyakorolnak a berkövetelő mozgalomra.

Séguy, a CGT főtitkára kijelentette: A „választási” statisztika ellenére az árak tovább emelkednek; a munkanélküliség újabb rekordot ért el (1 millió 487

ezer); a külkereskedelmi deficit katasztrofális méreteket öltött (1970-ben 4, 1976-ban 34 milliárd frankra rúgott); a frank pedig, amelyet tavaly 17 százalékkal értékelték le a nyugatnémet márkával szemben, ismét lefelé „lebeg”. Maire, a CEDT főtitkára főtitkára hangsúlyozta: az árindex meghamisításának kortes-trükkje nem kondítozhatja el a valóságot.

Georges Marchais, az FKP főtitkára a manipulált árindex kapcsán javasolta, hogy azonnal alakítsanak ellenőrző bizottságot azoknak a szerveknek a részvételével, amelyek a Gazdasági és Szociális Tanács tagjai. Az FKP főtitkára a munkanélküliség újabb növekedése láttán sürgős intézkedéseket követelt a dolgozók védelmében. — Ezek megtárgyalására — mondotta — rendkívüli ülésre kell összehívni a parlamentet.

Az FKP parlamenti képviselőcsoportja ilyen értelmű indítványt terjesztett a nemzetgyűlés elnöksége elé.

Libanon hajlandó részt venni a genfi békekonferencián

Fuad Butrosz libanoni külügyminiszter találkozott Alekszandr Szoldatovval, a Szovjetunió bejrúti nagykövetével, és jegyzék formájában átnyújtotta neki a hivatalos közlést Libanon kész részt venni a genfi közel-keleti békekonferencia munkájában. A külügyminiszter hasonló tartalmú jegyzéket nyújtott át Richard Parker bejrúti amerikai nagykövetnek is. (Mint ismeretes, a Szovjetunió és az USA a genfi konferencia két társelnöke.)

Bejrútból közölték, hogy Szaud-Arábia 50 millió libanoni font értékben segítséget nyújt Libanonnak. Az összeget elsősorban a 19 hónapos polgárháborúban anyagi kárt szenvedett lakosok megsegítésére fordítanák.

Elutazott Kairóból Hafez Asszad szíriai elnök, aki előzőleg Szadat egyiptomi és Nimeri szudáni elnökkel együtt hármas találkozóon vett részt Khartumban, ahol bejelentették Szudán csatlakozását Egyiptom és Szíria közös politikai vezetéséhez. A katarai hírügynökség Ammanból keltezt jelentése szerint megke-

dőttek az előkészületek Jordánia csatlakozásához a három ország „közös politikai vezetéséhez”. Néhány hónapos előkészítő szakas után állítólag Jordánia is bejelenti csatlakozását a tervezett unióhoz.

Egyhetes látogatásra Washingtonba utazott Abdel Moheim el-Kaiszuni, a gazdasági ügyekben illetékes egyiptomi miniszterelnök-helyettes. Az UPI amerikai hírügynökség úgy tudja, hogy Kaiszuni washingtoni tartózkodása idején írják majd alá Egyiptom és a Nemzetközi Valuta Alap között azt a megállapodást, amelynek értelmében Egyiptom ebben az évben 150 millió dollár, az elkövetkezendő három év folyamán pedig 450 millió dollár hitelt kap a nemzetközi pénzügyi szervezettől.

Kairóban parafálták azt a megállapodást, amelynek értelmében a Nemzetközi Valuta Alap a következő négy évben összesen 600 millió dollár hitelt nyújt Egyiptomnak gazdasági helyzetének javítására. (Egyiptom 1977. évi költségvetése becslések szerint 1,3 milliárd egyiptomi font deficitelt zárul.)

Giscard és Marchais a Concorde-döntés elhalasztásáról

Átadták az Egyesült Államok párizsi nagykövetének azt a közgyűzti tanúsítványt, amely igazolja, hogy több mint 120 ezer aláírás szerepel a Concorde amerikai leszállási engedélyt követő petíciókon.

A várt döntés határidő nélküli elhalasztását Giscard elnök és Marchais, az FKP főtitkára is kommentálta. Az államfő a France-Inter rádiónak adott nyilatkozatában kijelentette: „Ezt a haladékot a britekkel együtt arra fogjuk felhasználni, hogy érvelésünket gazdagítsuk. A meggyőzés minden eszköztét latba fogjuk vetni a Concorde javára.”

Parlamenti választások Algériában

Befejeződtek Algériában a parlamenti választások és a szavazatok értékelése után a belügyminisztérium közleményben ismertette az eredményeket. A választásokon a szavazók 79,5 százaléka vett részt. A választásokra jogosultak valamennyi szavazókörzetben három jelölt közül választhattak.

Az eredmények azt mutatják, hogy a lakosság ismét megerősítette a Nemzeti Felszabadítási Frontba vetett bizalmát.

Európai szakszervezeti konferencia

A közlemény kiadásával Genfben véget ért 28 európai ország szakszervezeti vezetőinek 2. konferenciája.

A közlemény megállapítja, hogy a találkozó hozzájárult az európai szakszervezetek között 1974-ben megkezdett együttműködés továbbfejlesztéséhez. Megerősítette, hogy a dolgozó embereket érintő problémákról az európai országok központok között folytatott rendszeres véleménycsere hasznos és kívánatos.

VILÁGHÍRADÓ

A „NÉGYEK CSOPORTJA” ELLENI KAMPÁNY KÍNÁBAN

Kínában mind nagyobb méreteket ölt a „négyek csoportja” elleni kampány, amelyet a kínai vezetés az 1977-es év központi feladatának minősít.

Az egész kampány „a Mao Ce-tung forradalmi eszméihez való hűség” jelszavával folyik. Ezzel egyidejűleg felhívják magukra a figyelmet a végletekig elmenő szovjetellenes kirohánások is.

A „négyek” bírálatát tisztogató mozgalmat kíséri, amely a kínai sajtó anyagaiból ítélve, az állam- és a pártapparátus minden szintjére kiterjed.

A tisztogatás lebonyolítására a tartományokban, az autonóm területeken, járáásokban, város-

A fiatalokkal szemben kiszabható büntetésekről

2

Cikkünk előző részében a szabadságvesztés-büntetéséről írtunk, s összehasonlítottuk a felnőttekkel szemben és a fiatalokkal szemben kiszabható szabadságvesztést. Utaltunk arra is, hogy a fiatalokkal szemben alkalmazható büntetések közül a leg súlyosabb a szabadságvesztés.

szabadságvesztés felső határa,

ha a fiatalok által elkövetett bűncselekmény a törvény értelmében tíz évnél súlyosabb büntetésre, feltéve — mindkét esetben —, hogy a fiatalok a bűncselekmény elkövetésekor tizenhatodik életévét betöltötték. Ha tizenhatodik életévét még nem töltötte be, és a törvény a bűncselekményt halálbüntetéssel rendeli büntetni, a fiatalok számára kiszabható szabadságvesztés leghosszabb tartama tíz év. Egyéb esetekben a szabadságvesztés leghosszabb tartama azonos a törvény által előírt leghosszabb tartammal, de legfeljebb öt év.

A törvény rendelkezése értelmében a fiatalok szabadságvesztés-büntetését a Fővárosi Börtön és Fogházban kell végrehajtani. A büntetés börtön, ha a fiatalok szándékos büntetés miatt egy évet meghaladó szabadságvesztésre ítélték, a szándékos büntetés elkövetését megelőzően szándékos bűncselekmény miatt szabadságvesztés-

a különbség a két fokozat között

a levelezés, látogatás és a csomagküldemény tekintetében. A fiatalok börtönében a fiatalok hozzátartozójával (gondozójával) kéthetenként válthat levelet, a fogházban a levélváltás nincs korlátozva. A börtön fokozatban a fiatalok havonta egyszer fogadhat látogatót, a látogatás tartama két óra, és a fiatalok a látogatás alkalmával közvetlen ellenőrzés alatt áll, a fogházban az elítélt kéthetenként fogadhat látogatót, a látogatás tartama 3 óra. A látogatás alkalmával asztal mellett, ülve beszélgethet, nem áll közvetlen ellenőrzés alatt, s a látogató által hozott — legfeljebb egy kilogramm — élelmiszert a látogatóval közösen elfogyaszthatja.

A fiatalok börtönében

A fiatalok számára kiszabható szabadságvesztés legrövidebb tartama bármely bűncselekmény esetében 30 nap. Leghosszabb tartama tizenöt év, ha a fiatalok olyan bűncselekményt követ el, amelyre — felnőtt esetében — halálbüntetés kiszabását is lehetővé teszi a törvény. Tíz év a fiatalok számára kiszabható

re, vagy javítóintézeti nevelésre ítélték. Börtön a büntetés akkor is, ha a fiatalok züllött életmódot folytattak. Minden más esetben a büntetés: fogház.

A gyakorlatban sok és számottevő különbség van a fiatalok börtönében és a fiatalok fogházában között. Vizsgáljuk meg ezeket a különbségeket! Először is a fiatalok börtönében a szabad idő felhasználása irányított, a fiatalok fogházában pedig kötetlen. A börtönfokozat elítéltek az intézetben belül csak szervezett csoportokban sétálhatnak és kísérletet mozdíthatnak, míg a fiatalok fogházában a séta nem szervezett, az elítélt szabad idejében az intézetnek a közösség rendelkezésére álló részét korlátozás és kísérlet nélkül látogathatja. A fiatalok börtönében hetenként egy, a fogházban havonta egy óra alaki foglalkozást kell tartani.

Lényeges

az elítélt legfeljebb háromhavonta egy alkalommal kaphat élelmiszercsomagot, míg a fogházban a csomagküldemény havonta esedékes. A fiatalok elítélt lényegesen kevesebb összeget fordíthat szükségleti cikkek vásárlására a börtön fokozatban, mint a fogház fokozatban. Figyelemre méltó az is, hogy a heti két óra kötelező sportfoglalkozásán kívül a börtönben havonta két alkalommal, a fogházban pedig havonta három alkalommal vehet részt a fiatalok kulturális és sportrendezvényen. A börtön és fogház közötti különbség kiterjed még az elítélt által birtokba tartható tárgyak körére is. Mindkét fokozatban az elítélt magánál tarthatja hozzátartozói fényképét, a műve-

lődését elősegítő szak- és szépirodalmi könyveket és írószert, azonban a fogházban

a különbség az elhelyezésben.

Az elítélteket a fiatalok börtönében közös zárkában, a fiatalok fogházában pedig közös lakóhelyiségben helyezik el. A zárkák, illetve a lakóhelyiségek berendezési és felszerelési tárgyainak megjelölésénél figyelemmel vannak a fokozat közötti különbségekre is.

Határozott különbség érvényesül a súlyos bűncselekmény miatt elítéltekkel szemben. A rendelkezések értelmében ugyanis a szándékos bűncselekmény miatt legalább öt évi szabadságvesztésre ítélt fiatalokat a többi fiataloktól elkülönítve kell elhelyezni. Ezen fiatalok munk-

megrendelhető sajtótermékek tekintetében

is van különbség a fiatalok börtönében és a fiatalok fogházában között. A fiatalok börtönében a Heti Híradón kívül csupán a szakkörök tagjai részére engedélyezett folyóiratok megrendelése. A fiatalok fogházában más ifjúsági sajtótermékek is megrendelhetők.

Bizonyos különbségek jelentkeznek a fenytetésben, illetve a jutalmazásban, dicséretben is. Így a keresményből felhasználható összeg fejelemény fenytetésként a fiatalok börtönében 20 Ft-ra, a fiatalok fogházában pedig 30 Ft-ra csökkenthető. Dicséretként a keresményből saját célra felhasználható összeg fel is emelhető. Az emelés felső határa a börtönfokozatban 80 forint, a fogházfokozatban pedig 120 forint.

Nagyon lényeges különbség a fiatalok börtönében és a

új végrehajtási fokozat megállapítására

a büntetés végrehajtási intézet tesz előterjesztést az illetékes megyei (fővárosi) bíróságnál. Az előterjesztés tartalmazza az elítélt magartásáról, munkájáról, fejlődéséről kialakított részletes parancsnoki véleményét. Az új büntetés végrehajtási fokozatot a megyei (fővárosi) bíróság elnöke által kijelölt bíró állapítja meg.

Az elmondottakból látható, hogy a fiatalokkal szemben kiszabott szabadságvesztés szí-

ársasjáték is lehet az elítélt-nél.

Számottevő

káltatását és csoportos nevelését sajátosan kell megszervezni, szórakoztató, kulturális és sportrendezvényeken nem vehetnek részt, nem folytathatnak középiskolai tanulmányokat, nem tekinthetik meg a televízió szórakoztató műsorait. (Egyébként az oktatásban és a szakképzésben fel kell használni az iskolatelevízió műsorait, különben elsősorban az ismeretterjesztő műsorok megtekintésére van lehetőség.) A súlyos bűncselekmény miatt elítélt fiatalok dicséretben és kedvezményben csak kivételesen részesíthetők.

A fiatalok részére be- küldhető, illetve a fiatalok által

fiatalok fogházában között a rövid tartamú eltávozás. A fiatalok fogházában ugyanis három-hét napra rövid tartamú eltávozás engedélyezhető, amennyiben a szülő (a gondozó) a fiatalok fogadja. Ha a fiatalok a tizenhét éves életévét betöltötték, ezt a kedvezményt ekkor is megtagthatja, de akkor már nem előfeltétel a kedvezmény megadásánál, hogy a szülő fogadja-e a fiatalokot.

A törvény rendelkezései külön szólnak azokról, akik a szabadságvesztés letöltésének ideje alatt elérik a felnőtt kor határát. A hatályos rendelkezések értelmében a fiatalok a huszadik életévének betöltéséig maradhat a fiatalok börtönében. Ha az elítélt a büntetés végrehajtása alatt tölti be a huszadik életévét, az

gorú büntetés, még akkor is, ha eltér — céljában és tartalmában — a felnőttekkel szemben kiszabott szabadságvesztéstől. A szabadságvesztésre ítélt fiatalok számára ugyanakkor lényegesen több a lehetőség a szabadulás utáni beilleszkedésre, mint a felnőtté. Elég utalni a gyámhatóságok segítségére és támogatására, de a beilleszkedést segítik elő a fiatalokra vonatkozó

speciális rehabilitációs rendelkezések

is. Igen nagy kedvezmény, hogy a szándékos vétség, vagy szándékos büntetés miatt egy évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítélt fiatalok már a büntetés kiállításának napján mentesül a büntetés előlethez fűződő hátrányok alól. Nagy kedvezmény az is, hogy a szándékos büntetés miatt egy évet meghaladó szabadságvesztésre ítélt fiatalok már a büntetés kiállítását követően kérheti a bíróságtól a mentesítés megállapítását. (A felnőttnek erre legkevesebb öt évet kell várnia.) A fenti rendelkezésekből következik, hogy a szándékos vétség miatt elítélt fiatalok még egy évet meghaladó szabadságvesztés esetén is mentesül a büntetés előlethez fűződő hátrá-

a javító-nevelő munkára ítélt

fiatalokot is megilletik a munkaviszonyban álló dolgozóknak mindazok a jogai, amelyek a büntetés céljával nem ellentétesek (szülési, a fiatal kor, vagy az egészségre ártalmas munka alapján járó szabadság, pót szabadság). Ugyanakkor a fiatalokot is terheli a munkakötelezettség pontos teljesítése. Ha a fiatalok elítélt — a javító-nevelő munka tartama alatt — munkakötelezettségének alapos ok nélkül nem tesz eleget, vagy a munkafegyelmet súlyosan sértő magartást tanúsít, a bíróság a javító-nevelő munkára még hátralevő részét szabadságvesztésre változtatja át.

nyok alól a büntetés kiállításának napján.

Szólni kell arról, hogy a fiatalok elkövető javító-nevelő munkával is büntethető, de csak akkor, ha a bűncselekmény elbírálásakor 16. életévét betöltötte. (A javító-nevelő munkára ítélt fiatalok is rendszerint annál a vállalatnál tölti a javító-nevelő munkát, ahol az ítélethozatal időpontjában dolgozott, és itt olyan természetű munka végzésére kötelezik, mint amelyet az ítélethozatalkor végeztek.) Javító-nevelő munka esetén a fiatalok elítélt munkabé- re — a bíróság rendelkezésének megfelelően — öt százaléktól húsz százalékg terjedő rással csökkenthető. Kiemelendő, hogy

A pénz és a gyerek

Kell-e zsebpénz a gyerekeknek avagy nem? Ez a vita időszerűként megélénkül, ma már biztosan leszögezhetjük, hogy kell. Csak az a kérdés, hogy mennyi is legyen? Néhány száz forint havonta, hadd tanulja a gyerek, hogyan kell a pénzzel bánni, tanulja megbecsülni, beosztani, s mikor önálló lesz, addigra tisztába jön a pénz értékével. Igen ám, de mi van akkor, ha a néhány száz forint felszökik néhány ezerre! Ha tizenöt éves gyerekként valakinek időként két-háromezer, s netalán ötezer forint nyomja a zsebet?! Ezt minősíthetjük-e zsebpénznek?

Ezek a kérdések akkor vetődtek fel bennem, amikor Gurbán Jánossal beszéltem a Sátoraljaújhegyi Fegyházban. Ő volt az a gyerek, aki havonta pár ezer forinttal a zsebében sétált a városban. Ahogy ő mondja: „Komoly pénzzel futkároztam”. De hogyan jut ennyi pénzhez egy gyerek?

Elsőséves szobafestő-mázoló ipari tanuló volt, amikor a segítők már elvitték magukkal „maszkolni”. S miután jó érzéke volt a munkához, jól és sokat dolgozott, ugyanannyi pénzt kapott, mint a felnőttek. Ez eddig rendben is van, de a szülei miért nem vették el tőle, legalább egy részét? Bizonyára azért, mert otthon nem volt szükség az ő pénzére.

S a pénznek megvan az a tulajdonsága, hogy ha nem vigyáznak, észrevétlenül elvész a maga rombolását, főleg egy kialakulatlan jellemű gyereknél. Hiszen a pénz „égeti” a zsebet, vagy a pénztárcát, s el kell költeni. Hova és mire költse egy gyerek? Olyan gyereket, akit már felnőttné számba vesznek? Játékot már nem vesz, lakása, enni valója, ruhája van, erről gondoskodnak a jó szülők, hát akkor mit tegyen? A mozi olcsó, színházba, operába, hangversenyre nem jár, hiszen a szülők sem járnak, ugyan mire költöthetne el? A kérdés megfejtése egyszerű: azok az emberek adnak ötleteket, akik a pénzhez hozzájuttatták. Idő van, miért ne mennek el kocsmázni? A pénz a kocsmában olvad, fogy, mint nyári napon a hópehely. Tehát nagy gondot nem okoz, mármint az elköltése. Persze, a világon minden összefügg, s mindennek következménye van. Hogyan készül föl — értelmileg — az a gyerek az életre, aki a legfogékonyabb idejét kocsmában tölti? Sehogyl!

Villantsuk föl még egy kissé a környezetet. Meg akar nőszülni. A lány, akit szeret nem egyke, kilencen vannak testvérek. Ebből következnek, hogy mindaz, amit a szülők keresnek, kilencfelé osztódik, tehát nem számíthat milliós hozományra, aki valamennyiüket nőül veszi. Ám mindezzel a fiú apja nem törődik, ő már összegyűjtötte a fia számára a lakásra való összeget, a lány szülei meg vegyenek bútort. Azzal nem sokat törődik, hogy miből? Ilyen körülmények között érhető, hogy a már italtól elgyengült akarát nem tudja keresztülhúzni az apa szándékát, és az esküvő kútba esik. Ez 1969-ben történt... Egy szelíd megjegyzés: a feadális tudati maradványok, vagyon házasodik vagyonnal — milyen torzán és görcsösen és milyen rombolóan élnek tovább!

A fiú otthagyja munkahelyét, kisiparoshoz megy dolgozni, aki természetesen többet fizet, mint az állami vállalat, ugyanakkor nem sokat törődik a munkafegyelmével. A lényeg az, hogy határidőre kész legyen a munka, hogy éjjel, vagy este dolgozzon, azzal nem törődik. Tehát, az idő biztosított az iváshoz. Iszik és iszik. Egyszer berüg, elalszik, egy kocsa mellett ébred föl, megszomjazik, s miután megszokta, hogy minden ezirányú kívánsága teljesül, most is teljesíti. Bár a kocsmára rég zárva, feltört, megiszik két üveg sört. S aztán elmegy. A bíróság a betörésért nyolc hónapi börtönre ítéli. Kiszabadul, visszamegy a vállalatához, majd ismét szől egy ismerőse, van egy kisiparos, aki harminc forintos órabért fizet — gyere át. És átmeget. A kisiparos hol fizet, hol nem. Időnként „maszkol”, s egyszer anyagvásárlás helyett ismét berüg a megrendelő pénzén, majd a kölcsönbe kapott kerékpárt is adja, s az árát megissza. Ismét nyolc hónapot kap, amiből ötöt tölt le.

Erről az időszerűkről így beszél: „Rájöttem, hogy rettentően elcifrátam az életet, de nem volt erőm változtatni, már dolgozni se nagyon szerettem, pedig dicsékvés nélkül mondom, jó szakember voltam, érzékeim is volt a munkához, és szerettem is. De az ital teljesen kiforgatott, nem úgy bántak velem, mint azelőtt. De már nem is törődtem vele. Az újabb ivás reményében dolgoztam. Máskor munka közben sohasem ittam, most ez is gyakran előfordult. Egyszer egy magánháznál dolgoztam, nem volt otthon senki, észrevettem, hogy hol a pénz és kivettem belőle kétezerháromszáz forintot. Viszsaesőként négy év fegyházat kaptam. S most itt vagyok, ebben az évben szabadulok.”

A négy évről a következőket mondja: „Úgy látszik, nekem szükségem volt a büntetésre, hogy megjöjjön az eszem, hogy benőjön a fejemlágya. Más ember a más kárán tanul, én hosszú ideig a magam kárán sem tanultam. Most harmincnégy éves vagyok. Talán nem történt jöveteletlen dolog az életemben. Talán még minden jóra fordulhat. Itt, főleg mióta nevelői írrok vagyok, rengeteget tanultam. Nemcsak a magam, hanem a társaim sorsából is. Az biztos, hogy megváltoztattam az életet. Elköltöztem abból a városból, ahol éltem, egy másikba, velem jönnek a szüleim is. Biztos állásba megyek, soha többé nem szegődöm kisiparoshoz. Tervszerű és tudatos életet akarok élni, úgy, mint az a millió hozzám hasonló korú fiatal, akik csak hallomásból ismerik a börtönt, s a kocsmát meg messziről. Azt nem állítom, hogy sohasem iszom meg egy pohár sört sem, de tudni fogom a mértéket, rangsorolni a „feladatokat”. Azt akarom, hogy újra rendes, megbízható emberként kezeljenek, ne kocsmátólként. Nézze, ez a négy év elegendő volt arra bőségesen, hogy szinte percnyi pontossággal visszaidezzem mindazt, amit tettem, amit rosszul tettem. Még egyszer nem ismétlődhet meg.”

Kicsit bővebben idéztem, mint ahogy szoktam, de szándékkal tettem ezt. Sajnos Gurbán János életútja annyira tipikus, egy általános tanulságokat is kínál. Több buktatót tetten érhetünk életében. Azt is mondhatnánk részfelelőst! Hiszen leggyakrabban akkor fordul ki egy ember élete a kerékvágásból, ha több rossz befolyás — egyszerre érvényesül. Itt az ő esetében, 1969-ben, a nőülési kísérletnél csúcsosodott ki a szülői közömbösség, helytelen életfelfogás, a pénz túlzott tisztelése, az ivás, és az azzal járó akaratgyengeség. S aztán már ahogy lenni szokott — a lejtőn nincs megállás.

Ennek az utóbeszédnek a lényegével tisztában van Gurbán János, remény van rá, hogy férfikora delén képes lesz új életet kezdeni. S ezt az életet élni is tudja.

A. J.

Telefoninterjú lapzárta előtt

a Pálhalmi Célgazdaság főagronómusával

— Halló Pálhalmi! Egy rövid jelentést kérünk a tavaszi mezőgazdasági munkák helyzetéről.

— A tavaszi mezőgazdasági műveleteket már az elmúlt év decemberében megkezdjük. Egy hetven tagú brigád a szélsőséges időjárással dacolva metszette a gyümölcsfákat. A metszési sorrendet a fajták fagyálló képességének figyelembevételével végeztük. A folyamatos munkavégzés lehetővé tette, hogy az egész gyümölcsösben március 5-re a metszést befejeztük.

— Milyen kárt okozott a téli időjárás a gyümölcsösben?

— Az eddigi megállapítások szerint a gyümölcsfák kedvezően viselték a téli időszakot. Kár nem keletkezett. Jelenleg a gyümölcsösben a talaj- és növényvédelmi feladatokat végzi a brigád.

— Mi a helyzet a növénytermesztési főágazatban?

— A talajsimítási munkát 2870 hektáron március 7-én megkezdjük. Ugyancsak hozzáláttunk 1903 hektár fejtárgyázásához.

— Milyen az időjárás?

— Kedvező. Jelenleg süt a nap, az elmúlt napok viharos erősségű légáramlása, az orkánszerű szél megszűnt. Ha az időjárás továbbra is kedvező marad, háromezer hektáron elkezdhjük a vetőgyökér elkészítését. Szeretném megemlíteni, hogy a cukorrépa-dugványok kiültetésére is megtettük az előkészületeket.

— Ezek szerint a földiken megindult a „nagyüzem”...

— A szokatlanul hosszú tél után, a kellemes tavaszi időben mindenütt fegyelmeket, jó hangulattal végzik a brigádok rendkívül felelősségteljes munkájukat. — Befejezésül a téli gépjávitásról szeretnék hallani...

— A tavaszi mezőgazdasági munkák elvégzéséhez a gépek téli javítása, tüzetes átvizsgálása megtörtént. Valamennyi erő és munkagép üzemképes — mondotta befejezésül a Pálhalmi Célgazdaság főagronómusa.

— ZIMM —

Dr. G. I.

A KORSZERŰSÉG JEGYÉBEN

Ha a vevő bemegy egy áruházba, természetes, hogy pénzért jó és kifogástalan minőségű terméket akar vásárolni. Lett légyen az áruház Pesten, vagy az ország bármely városában, községében. Ez a jogos igény egyre jobban kiélelődik, hiszen az országban az üzemek többsége a korszerűség jegyében dolgozik, termel. Az elmúlt időszakban nemcsak a szaktudás, a dolgozók hozzáértése növekedett, hanem azok az eszközök is korszerűsödtek, amelyek a termelés folyik. Hazai és külföldi gyártmányú gépek ezrei a kor színvonalán állnak. A szalagokról milliós tételekben fut le a jó minőségű áru, s kerül az áruházak polcaira, majd az otthonokba.

Ebből az összegből újították fel a gyár elektromos hálózatát, úgynevezett felső pályás rendszert alakították ki, megoldották a központi fűtést, kazánt és tartályt cseréltek, garancákat, valamint japán gomblyukkötő és gombfelvarró gépeket vásároltak. Korszerűsödtek a raktárak is.

A beruházási kedv, a jobb műszaki feltételek kialakítása az idén sem csökken. Magyar gyártmányú két-tűs gépeket, illetve japán szegő-varró gépeket akarnak vásárolni. S idei terv még az anyagmozgatás korszerűsítése is: hidraulikus emelők beszerzését tűzték ki célul. A régi gond, a teherlift, idén sem oldódik meg, pedig nagy szükség lenne rá. Előreláthatólag ez a probléma 1978-ban véglegesen elintéződik.

dekesség kedvéért említem meg, hogy az újhelyi lepedő az NSZK, Svájc és az NDK mellett megtalálható a Föld olyan egzotikus fertályán is, mint például a Kanári-szigetek és Japán.

Az egyedi termékeken kívül komplett garnitúrát szállít a gyár kereskedelmi partnereinek. Egy garnitúrának két párnahuzat, egy dunnahuzat és egy kispárnahuzat van. Átlagára 350 forint. Ennél természetesen van olcsóbb és drágább is. Két műszak alatt pontosan ötezer darab garnitúra készül el, ehhez százhusz ember munkája szükséges.

Látható, hogy a norma egyáltalán nem laza. Ennek tudatában van az üzem vezetője. S igyekszik olyan érdekeltégi rendszert meghonosítani, hogy az elítelt-dolgozók kedvvel teljesítsék. Esetenként tizenötezer, illetve húsz ezer forintot osztanak ki jutalomképpen. Ez csak az anyagi ösztönzés. Ezenkívül még számtalan formáját alkalmazza a jutalmazásnak, többek között film, illetve tévézés stb.

Nemrégiben hirdették ki a tavalyi utolsó negyedév termelési versenyének győztesét, illetve helyezetteit. Első lett a IV-es, második a III-as, harmadik az V/VI-os termelészala. Az egyéni jutalmakon kívül az első helyezett 3, a második 2, a harmadik pedig egy alkalommal nézhet filmet. Értelemszerűen csak azok, akik nincsenek fenytve.

Most vessünk pillantást az egyéni jutalmakra: 11-en 400 forint, 16-an 300 forint, 3-an 200 forint jutalomban részesültek. Huszonketten 3 kilogrammos jutalomcsomagot kaphatnak. 100 forinttal növelheti kiétekezési költségét 15 elítelt-dolgozó, hárman húsz perc beszélő-hosszabbítást kaptak, négyen parancsnoki dicséretben részesültek.

Sátoraljaújhelyen arra töreksenek — sikerrel —, hogy a korszerű gépekről korszerű, jó minőségű termékek kerüljenek le, s mindezt úgy, hogy az elítelt-dolgozók kedvvel és fegyelmezetten végezzék munkájukat. Mert hiába a legcsodálatosabb technika, ha nem találkozik emberi szorgalommal, a fegyelmezett teremtő erővel.

A. J.

A Heti Híradó XXI. évfolyam 9. számában megjelent keresztretjvény helyes megfejtése a következő:

A naplopó az egyedüli tolvaj, akinek annál kevesebbje van, minél többet lop.

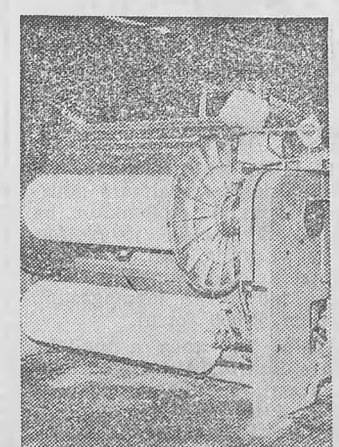
Könyvtulajmat nyertek: Hauser Árpád elítelt, Sopronkőhida; Kelemen István előzetes, Székesfehérvár; Dávid György elítelt, Mániasztra; Török István elítelt, Sátoraljaújhely; Somlai László elítelt, Kecskemét.

GÉPEK ÉS EMBEREK

Nagyon érdekes témáról tudósította szerkesztőségünket Sopronkőhidáról Németh József. Levelében arról a nagyarányú műszaki fejlesztésről szól, amely az elmúlt években az új P-105-ös szöveggepek beállításával kezdődött Sopronkőhidán, a szövegüzemben. Az új gépek nemcsak nagyobb teljesítményűek, hanem lényegesen megkönnyítik a szöveg munkáját is. A gépek kezelése már nemcsak kézügyességet, hanem alapos szakmai ismereteket is igényel. Az elítelt többsége örömmel fogadta a modern gépeket, és szívesen dolgoznak rajta.

Azok ellen szeretnék szót emelni, akik a szöveggepek vetésszámláló óráját megrogálva, csalással akarnak jogtalanul magasabb bérhez jutni. Ez a néhány ember — írja levelében Németh József — megtéppazza a szövegben dolgozó munkájukat becsületesen végző közösség erkölcsi értékét is. Nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy itt, Sopronkőhidán az elítelték döntő többsége azért szorgoskodik, hogy anyagilag segíthesse az otthon maradtakat, vagy azért gyűjti pénzt, hogy szabadulására megteremthesse az új élet kezdés anyagi feltételeit.

A csalók előbb vagy utóbb minden esetben lelepleződnek, fény derül kezes manupulációjukra. Az anyagi kártérítés, és természetesen a

szigorú fegyelmi felelősség-revonás mellett társaik megvetésével, kiközösítésével is számolniuk kell.

— Z —

Aki semmire sem gondol

A beszélgetések alkalmával gyakran szóba kerülnek a családi körülmények, a gyerekkor. A bűnelkövetők jó része eltévelyedését arra vezeti vissza, hogy annak idején, amikor leginkább szüksége lett volna az otthon támaszára, segítségére, szülei megtagadták, intézetbe adták.

Ruszkai Lászlóné semmit nem tud felhozni mentségére. Szülei ugyanúgy nevelték, mint másik négy testvérét, akik közül a nagyobbak már családot alapítottak, de a kisebbek is felnőttek, dolgoznak. Igaz, a huszonöt éves fiatalasszony házassága nem sikerült. Ez azonban nem olyan nagy tragédia, hogy az ember élete kizökkenjen normális kerékvágásából. Ruszkainé elvált a férjétől, és hazaköltözött szüleihez, akik nagy szeretettel fogadták őt és két kisgyermekét. Megértették, hogy lányuk fiatal, s ha élete nem is úgy alakult, ahogy szereték volna, azért joga van a szórakozáshoz, a kikapcsolódáshoz. Vigyáztak az unokákra, ha Ruszkainének programja volt, sőt még pénzt is adtak neki, hogy elutazzon meglátogatni katonai szolgálót teljesítő udvarlóját.

A baj ekkor kezdődött. A fiatalasszony az egész napot együtt töltötte az udvarlójával, akinek este tíz óra kellett visszatérnie a laktanyába. Megállapodtak, hogy a fiú bemegy a laktanyába, jelentkezik, és takarodó után az egészségügyi épületnél találkozni. A fiatalasszony megígérte, hogy bemászik a laktanya falán, és együtt tölthetik az éjszakát a betegszobában. Így is történt. Amint a fiatalasszony ott lapult az épület falánál, várva, hogy az udvarló kinyissa az ablakot, amiben bemászhat, hirtelen lámpák fénye világított rá. Négy katona jött őrsérváltásra. Megkérdezték, mit keres ott, kérték az igazolványát, s miután Ruszkainé nem volt hajlandó sem válaszolni, sem igazolni magát, vitték az ügyeletes tiszthez, aki rendőrt hívott.

Az ügynek két hónap szabadságvesztés lett a vége. A szülők — érthetően — igen megharagudtak gyereükre, s azt mondták: látni sem akar-

ják többé. Ruszkainé szabadulás után nem is ment haza, hanem egy olyan vállalatnál helyezkedett el, amelyiknek munkásszállása is volt. Szülei nem adták intézetbe az unokákat, továbbra is nevelték a hároméves kisfiút és az egyéves kislányt. De mi történt Ruszkai Lászlónéval?

Nagyon elkeseredett, amiért szülei nem fogadták vissza, és nem tudták megbocsátani neki, hogy szegényt hozott rájuk. Ezért elhatározta, hogy disszidálni fog. Egy kardigánban, karján retiküljével nekivágott a határnak. Azaz Budapesten — ott dolgozott akkoriban — felült egy vonatra, és Nyírábrányban kapták el, amint át akart menni a magyar-román határon. Tiltott határátlépés kísérletéért nyolc hónapra ítélték.

A börtönben egyébként beszélgetésünk színhelye a fogda. Ide azért került Ruszkai Lászlóné, mert megtagadta a munkát. Áttették ugyanis egy másik zárkába, s ezzel elválasztották barátjától. Ezzel a

momentummal még foglalkozni sem érdemes, legfeljebb annyiban, hogy a fiatalasszony a börtönben sem próbálta meg levonni a tanulságot, s kisebb gondja is nagyobb annál, mint-hogy készüljön szabadulására, amely igen közel van már.

Arról kérdezzük, nem fájt-e a szíve itthagyni két kisgyermekét, miért jutott eszébe, hogy külföldre távozzon? Ahogy mondja, semmire nem gondolt akkor, csak nagyon el volt keseredve... Ahelyett azonban, hogy megpróbált volna bocsánatot kérni a szüleitől, egyik ostobaságot a másik után követte el. És még most sem veszi elő a jobbik esztét. Nem gondol arra, hogy kicsiny gyermekeinek — bármilyen szeretettel és gondallal neveli is őket a nagymama — szükségük volna anyára is. A fiatalasszony megkapta a szüleitől, amit egy gyerek megkaphat, s ő ezt nem viszonozza, hogy saját gyermekeinek — ha már az anyuk eldobta őket — igazi édesanyja legyen.

S. I.

CSOMAG A ZÁRKHABAN!

Balás Ferenc elítelt (Budapesti Fegyház és Szig. Börtön) rajza

VIZSGÁLATI FOGSÁG

17

A hosszú, vékonydangájú szegedi a véccakagylón ült, és a „Hallod-e te körösi lány” dallamára mókás szerelmi nótát énekelt, néha-néha rögtönzött szavakat kevert a szövegbe.

A zárka nyomorúsága, mocskos ügy zúdult a tudatába, mintha a csatorna szennyvíze volna, s undorral töltötte el. Összeszorította a fogát. Nyomorult, gyáva közhelyek jutottak eszébe: mindent meg lehet szokni, mindenbe bele lehet törődni. — Nem! Nem szokom meg, nem törődöm bele! Ember vagyok, sértetlenül akarom megőrizni emberi mivoltomat. Szegény vagyok, de szeretem a szép, tiszta tárgyakat, és erről a „különösről” nem mondom le. Nem alacsonyítom le magamat, mint ez itt a latrinán.

Hirtelen támadt dühe furcsa módon megnyugtatta. Elég bölcsességre, s elég humorérzékre tett szert ahhoz, hogy úrrá tudjon lenni a szélsőséges érzések okozta merevgörccsen. Elfogadta a valóságot olyannak, amilyen.

A létszámmellenőrző brigád parancsnoka, egy főtörzsrősmester lépett a zárkába. A hosszú, vékonydangájú szegedi eléje állt.

— Főtörzsrősmester úr, kérem, szeretnék előterjeszteni.

— Mit akarsz?

— Papírt meg ceruzát kérek. Frni szeretnék. Panaszom van, szeretném a felügyelő urak tudomására hozni.

Másnap reggel megkapta a papírt és az írószert. Három napig — a sétára vonulás ide-

jétől eltekintve — folyton írt, amíg a zárás, a villanyoltás be nem következett.

A negyedik napon ismét a főtörzsrősmester jött a zárkavizitre.

A szegedi eléje lépett és jelentett.

— Jelentem, befejeztem az írást, szeretném átadni a főtörzsrősmester úrnak — és már nyújtotta is az öt-hat oldalas írást.

— Hát ez meg mi? — csodálkozott a főtörzsrősmester, mikor rápillantott a lapokra. Hűsz ez csupa keresztből áll. Mit akarsz ezzel mondani vagy elérni?

— Jelentem, analfabéta vagyok, és csak így tudom leírni, ami velem történt.

— De ez csupa apró kereszt!

— Igen. Tetszik tudni, az én életem csupa keresztből áll. Ezt mondom el most írásban is.

A főtörzsrősmester arcizma megrándult, talán azért, mert nem tudta, mit kellene válaszolni a komoly arccal előtte álló, hosszú, vékonydangájú szegedinek.

A reggeli kávé beadásakor Bokros József szólt az őrnék.

— Nem érzem jól magam. Orvoshoz kéne mennem.

— Csak menjen — felelte az őr.

— Hol találom?

— Ott, a folyosó végén.

„Büntetés-nyilvántartás”, „Könyvtár”, „Lelkeszi iroda”. Az utóbbi láttán gúnyosan elhúzta a száját. — Persze, a börtönben istenfélő rabokra van szükség — villant át az agyán. A vallási útmutatás első sorban a börtönlelkészek feladata, akik nemcsak az istentiszteletek, szentbeszéd tartására, egyéb vallásos cselekményekre, valamint vallásosoktatásra vannak hivatva, hanem „lelki gondozás” végett kötelesek egyenként is foglalkozni a felekezetiükhöz tartozó elítéltekkel.

Hogy pontosabban mit kell a börtönlelkészeknek tenni? Meg kell ismerniük a rabok erkölcsi defektusait, hogy meggyőzhessék őket a morális igazságokról, az etikai szabályok celszerűségéről, ami a jellemábrázolás első feltétele. Ki kell feleltetniük a közérdek iránti fogékonyságot és a közösséghez való alkalmazkodás készségét. Ennek az erkölcsi támogatásnak etikai nevelésé kell válnia. Főként a személy elleni büntetések miatt elítélteknél van ennek fontos szerepe. A nevelés alapja itt a vallás, a nevelés pedig a börtönlelkész. Itt minden rabnak kötelessége vasárnap-ént misét hallgatni. A misénél egy „jóviseletű” letartóztatott segédkezik a lelkésznek, az, aki erre rendszerint önként jelentkezik, hogy ezzel is jó pontot szerezzen magának a felügyelőnél.

Halkan kopogtatott a könyvtár aitanján.

— Tessék! — szólt ki egy hang.

„JÓ A HANGULAT”

MEGMARADT JELENTKEZŐK

A lap múlt heti számában — ugyanezzel a felcímmel — megjelent cikk folytatásaként ezúttal az V. kerületi Építőipari Szövetkezet vezetőivel készített riportnak kellene következnie.

Visszagondolva azonban a velük folytatott beszélgetésre, ezúton is igazat kell adnom álláspontjuknak: ne ők mondják el ismét — immár másodszer — véleményüket, tapasztalataikat, hiszen nem is olyan régen (a XX. évfolyam 46. számában — A szerk. megj.) megtették már, beszéljenek inkább azok, akik a tavalyi cikk után, annak hatására lettek a szövetkezet dolgozói.

— Tulajdonképpen semmi akadályja nincs annak, ha elismételjük: nálunk nincsenek előfeltételek — mondta magyarázólag az elnök. — Éppen a közelmúlt adott erre egy jó példát: valaki sehogyan sem tudott lemondani a túlzott ital fogyasztásról. Tudtuk, hogy ez a szenvedélye „segítette” hozzá bűncselekményének elkövetéséhez is, ezért került szabadultként hozzánk. Másodmagával egy IBUSZ-szobába került, kérésének és ígéretünknek megfelelően, s éppúgy, mint bármelyik másik munkavállaló. A szobatársának az egyik napon eltűnt ötszáz forintja, az akiről szó van, pillanatig sem tagadta: ő vitte el. Behívtuk ide, ebbe a szobába, elbeszélgettünk, kapott fizetési előleget, abból kétszázötven forintot rögtön a károsultnak adott. Azután letűnt egy napra. Nagyon savanyú arccal, nagyon összetörten, másnaposan került elő újra. Magától bejött hozzám, elmondta, csövezett, sőt megmutatta a helyet is, hol. Hozzátebbe a végén, hogy ez a néhány nap nagyon megutálta vele ezt az életet, de ő maga sem mer bízni abban, hogy hiszünk neki a múltja és a történetek miatt. Inkább bocsássuk el, ő maga is belátja, hogy ez az intézkedés teljesen jogos lenne. Nem tettünk eleget a kérésének: ennek négy hete már, azóta az illetővel semmi problémánk nincs.

Tudnék több hasonló példát is mondani — tette hozzá az elnök befejezésül —, de nem tartom célszerűnek, mert nem szeretném, ha bármelyik olvasójuk azt gondolná: valamilyen rejtélyes céllal ide szeretném „csábítani” a szabadultakat. Csupán módunkban áll a segítségnyújtás a börtön után, bizonyára egyáltalán nem könnyű napokra, s ezt ajánljuk fel mindenkinek. Akinek tetszik, él ezzel a lehetőséggel, aki gyanakvó természetű — elutasítja... Beszéljenek a „hivatalos” tájékoztató helyett inkább azok, akik a saját tapasztalataikon keresztül érzik: jó-e a hangulat nálunk vagy sem... *

Herczegh Ferencről a tavalyi írásban már történt említés, ezúttal övé a szó:

— Magam sem hittem el az elején — senki sem törődött olyan szempontból velem. Senki nem tett rám célzást, senki nem bántott meg... Dolgoztam, mint a többiek. Azt tudom mondani, hogy aki szereti a munkát és szereti a szakmáját — az jöjjön.

Többnyire — mint én is — brigádban dolgozunk. Közhelynek gondoltam annakidején, de tényleg kialakult közöttünk egy nagyon jó baráti szellem: az ember bármilyen problémával fordul is a többiekhez, azok segítnek. És ez nagyon jólesik. Persze, ha engem hívnak a társak, én is viszonzom ezt a jó szándékot... Tanulok is; bár igaz, hogy az egyik szakmám tetőfedő-szigetelő, a másik azonban faipari jellegű, s mert ez a munka a kedvesebb, ezen a vonalon képezem magam tovább, természetesen a vezetők támogatásával. Ilyen szempontból nagyon jó, hogy minden szombat szabad. Persze, előfordulhat néha sürgős munka is, ilyenkor egy héttel előbb szólnak és számba veszik, kire lehet számítani azon a bizonyos hétvégén. Ki-ki kényeszer nélkül megy vagy marad...

Sok ilyen apróságot tudnék mesélni, összefoglalni a legrövidebben, úgy tudom, hogy egy éve, amióta itt dolgozom, nincs semmilyen probléma a büntetett előéletem miatt...

— Mikor mondta meg a brigád többi tagjának az előző „munkahely” nevét?

— Rögtön az elején. Szerintem nem lehet becsapni a másik embert. Cserébe én is megkapom a bizalmat.

Es még egy, ami nagyon jólesik minden szövetkezeti dolgozónak: a vezetők soha nem érzetik a hatalmukat az alacsonyabb beosztásúakkal szemben. Valahogyan úgy tudom elképzelni a felfogásukat, hogy szerintük mindannyian a szövetkezetbe tartozunk, csak éppen más és más a munkaterületünk... — Mennyi a keresete?

— Teljesítménybérben dolgozom, a brigádom többi tagjával együtt. Az alapárabérem tizennégy forint, ez körülbelül kétfélezernyolcszáz forint havonta, a többi az összehangoltságtól, a körülményektől függ. Nem akarom, hogy bárki azt higgye, dicshimnuszokat zengek, de volt, amikor egész egyszerűen nem is mertük volna számítani arra a fizetésre, amit megkaptunk... Általában 3500—4500 forint között mozog a havi keresetem.

— Befejezésül: van-e olyasmi, amire esetleg külön is szeretné ezúton felhívni az olvasók figyelmét?

— Igen, mégpedig eléggé furcsa dolog. Egy félreértést szeretnék eloszlatni. Az építőiparban általában kötetlen a munkaidő, ez azonban nem úgy értelmezendő, hogy mindenki akkor jön és megy, amikor akar, hanem azt, hogy mindig a körülmények adta lehetőségeket kihasználva kell dolgozni. Nyáron hosszabb a munkanap, mint télen; ha nem érkezik meg valamilyen anyag, le kell állnunk. Persze, később mindezt pótolni kell... A „kötetlen munkaidő” azt jelenti, hogy akkor dolgozunk, amikor tudunk, nem pedig akkor, amikor akarunk!

A riport a lap következő számában folytatódik.

H. A.

Belépett. A rabkönyvtáros az asztalnál ült, előtte ócska könyvhalmaz, a kartotékok össze-vissza az asztalán. Orrán hivatkozók cívek. Méltóság-teljes ábrázata és kopasz feje volt.

— Kaphatnék valami jó olvasnivalót? — kérdezte Bokros József, és elmosolyodott.

— Könyvet csak a meghatározott napokon adunk ki — felelte szárazon a civikker kopasz, akin Bokros József megérezte, hogy valaha jobb napokat látott.

— De én tárgyalásra vagyok ide szállítva...

— Tárgyalások egyáltalán nem kaphatnak könyvet — válaszolta mogorván, anélkül, hogy civikkeres ábrázata a kartotékos dobozról felemelte volna. — Így írják elő a börtönzabályok és a könyvtár használatára vonatkozó rendelkezések.

— A maga rendelkezései? — kérdezte Bokros gúnyosan.

— Az én rendelkezéseim? Ugyan! A börtönigazgatóság rendelkezései, az igazgató úr rendelkezései! De, hogy merészel így beszélni? — nézett fel hirtelen, akár egy haragos kisisten.

Bokros nehézkes, de elszánt léptekkel indult feléje, mint valami öreg birkózó, aki azért mégiscsak birkózó, akin látszik, hogy ereje még nem hagyta cserben. Idegei megfeszültek.

— Hogy merészelek? Mocsok disznó... utolsó kapcabetyár! Miért nem ad maga könyvet nekem?

— Olvassa el a börtönzabályokat és megtudja!

— Odakinn lopatok, csalatok, lányokkal fajtalanokdatok, de mihelyt bekerültök, veritek a melletteket, hétrét görnyedtek, szicliszedtek, elfogyalátok a legjobb munkahelyeket, hogy kizsarolhassátok,

kiszipolyozhassátok a többi. Tetvek!

— De maga...

— Fogd be a szádát, te lapostűt, mert úgy pofonvág-lak, hogy kinyúl — kiáltott ingerült hangon, reszkető szájjal Bokros József.

A könyvtáros a feléje lépő dühös ember láttán remegett rémületében, hisz csak ketten voltak a helyiségben.

— Nem tudtam... nem hittem volna... ne mérgeledj, nézze, ha annyira szeretne olvasni, adok magának a saját könyveimből, jó könyveim vannak, olyan könyvek...

— Tartsd meg a könyvedet. biztosan ugyanolyan undorító minden könyved, mint te magad — nézett rá megvetően, és kilépve a könyvtáros irodájából bevágta az ajtót.

Kint a folyosón Bokros József haragja nyomban elszállt, csúfodáros jókedvre derült. — Ez az idegek furcsa játéka a börtönben, de jól rájlesztettem erre a nagyképű poloskára.

A könyvtárból az orvosi irodához ment, ahol egy csúnyán összevert arcú, rongyos rossz arcú férfival találkozott. Fél-szeme bevolt kötve, karjait lógatva állt az ajtó előtt.

Bokros József kopogott az iroda ajtaján. Semmi válasz. Hallotta, hogy odabenn hangosan beszélnek, nevetnek. Erősebben kopogott. Az ajtó résznyire kinyílt, egy szem kinézett rajta, egy hang megkérdezte:

— Mit akarsz? Most ne zavard minket!

— Fájdalomcsillapítóra volna szükségem — szóló Bokros József határozottan. — Fáj a fejem.

— Várj!

Várt vagy tíz percet. Végre kinyílt az ajtó, épen annyira, hogy egy kar kiférjen rajta.

— Nesze, fogd, ez jobb, mint az aszpirin.

Bokros József egy tablettát érzett kinyújtott markában. Elmosolyodott, de nevetni szeretett volna. Harsányan nevetni. Itt minden nevetéses. A vára-köz, rossz arcú férfi szeme közé pillantott, elnézte rongyos ingéből kilátszó véraláfutásos, sovány mellkasát. Ez is visszanezett Bokrosra, rajta nyugtatva véraláfutásos szeméneket tekintetét.

— Hát téged csúnyán helybenhagytak, barátom! — mondta Bokros József.

— Tizenötven vagy húszan jöttek rám — felelte a rossz arcú férfi. — Az átkozottak! Azt mondták, hogy molesztáltam egy kislányt, de nem igaz. Nem akarnak megtérni a kerületben, ennyi az egész. Belvárosi albérlő volnék, nincs nekem senkim. Szentes tróger vagyok, mi rosszat tettem? Berúgni berúgtam, de lányokat nem molesztáltam. Összeverték a strick, a hóhérok! Aztán becsukattak a börtönbe. De nem csak eltángáltak, azt hiszem, örökre csúfá tettek.

Szegény pára — gondolta Bokros József —, és szó nélkül otthagya a rossz arcú, véraláfutásos szeműt.

Takarodó után hamar elaludt. Álmában egy nagy réten feküdt meztelenül, keze-lába össze volt kötözve. Keselyűhöz hasonló, undorító, csapzott tollú madár körözött fölötte. Tudta, hogy rá les. az ő testét marcangolja majd szét hegyes csőre, és az ő élő húsnak lakmározik a dögevők gyegyetlenségével, és ő összekötött kézzel, lábbal, nem tudja védeni magát. Saját üvöltésére ébredt, arra, hogy a nagy madár lecsapott rá.

T. K.

(Folytatása következik)

Fehér ingben,
nyakkendősen

Több éve nem esett szó a bűncselekményeimről, igazán fontos most előadni a régi dolgokat? — Nem lehetett kétséges, Baló Géza szívesebben beszélgetne bármi másról, ám a régebben történtek nélkül jószerint soha nem érthető a közelmúlt és a jelen.

— Igen — mondtam. — Az ön története különben egy átlagos emberi sors, de témánk szempontjából nyújt tapasztalatokat. Arra pedig sok embernek van szüksége, azoknak, akik pillanatnyilag nem látják maguk előtt a nehéz helyzetükből kivezető utat és nem is hiszik, hogy egy szép napon meglátják.

— Nos, rendben van, kérdezzen!

Baló Géza csaknem 50 éves, erősen kopaszodó, széles homlokú, hízásra hajlamos férfi. Pizkoszürke színű, szemmel láthatóan rendszeresen gondozott munkaruhájának gallérja mögött mindig fehér inget és nyakkendőt visel. Illetve csak akkor, ha nem kell zsákolnia; a teherhordozáshoz természetesen leveti.

— Ezzel a fehér inggel, nyakkendővel, hogy is mondjam csak, tüntetni akar, vagy egy állapotot jelezni?

— Az utóbbiról van szó, ugyanis magam akartam, pontosabban, magam is akartam azt a helyzetet, ami itt körülöttem kialakult. Voltaképpen azonban inkább csak egy szokás. Harmincöt éves koromig kivétel nélkül mindennap kötöttem nyakkendőt munkába indulás előtt, és, úgy negyven körül az ember már ritkán változtat a szokásain. Ha melyebbre ásumk a lelkemben, valószínű az is kiderül, hogy annak idején mindössze az öltözésem volt az a pont, amelyre támaszkodva viszonylag biztonságban éreztem magam. Tudom, neveléses, de úgy érzem, ez az igazság. Mostmár pedig így szokták meg az emberek Baló Gézát, így fogadják el, s ha másképp öltözködne, tudj isten mire gyanakodnának.

Baló Géza 10 éve egy termelőszövetkezet főkönyvelője volt.

— A gimnáziumi érettség után — intett, hogy csak a leglényegesebbeket mondja el — anyám javaslatára egy kisebb gyár bérelszámoló csoportjához lettem a tagja. Aztán különböző beosztásokban dolgoztam, mindvégig adminisztrációs munkakörökben; még előkalkulációban is. Haladni akartam, magasabb beosztásba vágytam, ezért munka mellett elvégeztem egy hároméves tanfolyamot, amelynek eredményeképpen mérlegképes könyvelői oklevelet szereztem.

Ez az okmány a pénzügyekkel kapcsolatos területeken ma is sokat ér, akkor pedig még többet jelentett. Híre is ment, így aztán 1959 karácsonya táján, amikor szülőfalumban megalakult a termelőszövetkezet, az éppencsak megválasztott elnök személyesen kért fel a főkönyvelői munkakör ellátására. Örömmel vállaltam a feladatot. Önálló lettem. Azt hiszem, egy kissé korán. No, nem szakmailag értem ezt, hanem emberileg. Harmincéves sem voltam, és egyik napról a másikra milliók mentek át a kezemen, miközben a fizetésem a háromezer forintot se érte el. Tudja, a pénzzel dolgozók az értéket és a bankjegyeket tárgyaknak tekintik, ahogy teszem azt egy esztergályos az esztergakést. Én erre akkor, sajnos, nem voltam képes. Nagyon jól ismertem a szakmát, a különböző könyvelések rejtjelmeit, ahogy senki más abban a termelőszövetkezetben. A könyvelés a hozzá nem értőnek egy járhatatlan dzsungel, ezért az elnök meg sem próbált ellenőrizni. Csaknem három évig nem vették észre, hogy havonta átlagosan 3—4 ezer forintot elsikkasztok. Egy véletlenül buktam le, nem akarom elmagyarázni, mert szakmai részletekre kellene bocsátkoznom. Bevallom, az elnök megpróbálta eltussolni

a dolgot, de sikertelenül. Szerencsémre a jogtalanul felvett pénz még a tárgyalás előtt majdnem az utolsó fillérig visszafizettem, ugyanis eladtam a gépkocsimat, meg egy akkor még ritkaságszámba menő tranzisztoros magnetőfont.

Kedvezményrel szabadultam, feltételeken, alig néhány hónapos büntetés után. Visszaverték az állásomba. Persze, nem volt ilyen egyszerű, mert a falubeliek csak gyanúsán néztek rám. Ha vettem a fiamnak egy új cipőt, máris megjegyezték egymás közt, biztosan megint sikkaszt a Baló, abból telik. A beosztottaim se nagyon bíztak bennem. Talán az elnök se, de nem tehettem mást, meg kellett tűrnie a főkönyvelői beosztásban, mert pénzügyi szakembert se égen, se földön nem talált. A közséi tanácsból szó, a járástól is gyakran jött hozzánk pénzügyi ember, gondolom kifejezetten az én ellenőrzésemre, de semmit nem találtak, az égedta világon semmi hibát. Nem mintha nem sikkasztottam volna, de nem jöttek rá. Nagyon óvatos voltam. Ugyanis lebukásomból azt a következtetést vontam le, hogy bennem volt a hiba, mert túlságosan is ostobának tartottam a többieket. Egyszóval, úgy kevertem a számlákat, mint egy zsonglőr a kártyát. Egy-egy jogtalan pénzfelvételek úgy fél év múlva már magam se tudtam volna bebizonyítani, olyan precízen hamisítottam. Nos, mondogattam magamban elégedetten, aki itt rájön a csibészésre, az szakember a javából, ilyen pedig nincs ezen a környéken. Azon a környéken nem is volt, de a megyei tanács pénzügyi osztályán igen. Nem tudom, miképpen, mert munkakörénél fogva nem lett volna kötelessége, ő jött ki ellenőrizni. Két napig izzadt, míg végre észrevett valami gyanúsát, pedig már azt hittem, megúsztam. Ézen a kis nyomon elindulva rábizonyították több mint negyvenezer forint elutaladonitását. Ahhoz képest, hogy alig egy éve szabadultam, nem is kevés.

— No, igen. De ez, hogy úgy mondjam, csak társadalmi munka. Ugyanis, mint vidéken mindenhol, óriási a hiány szakemberekben még ma is. Nálunk legkevesebb három-ötven szakképzett könyvelő állhatna munkába azonnal, de nincs jelentkező. Vagy három éve a zárómérleget valahol elrontották. Keresték a hibát néhány napig, akkor eszükbe jutott, hogy van itt egy gépkocsivezető, aki voltaképpen — eredeti szakmája szerint — mérlegképes könyvelő és főkönyvelőként dolgozott hosszú ideig. Ertem küldtek. Pár óra múlva megtaláltam a hibát. Lényege: néhány tételt, amelyet az analitikus könyvelés feltüntetett, a szintetikus nem.

Nem akarom elmagyarázni a kettő közötti kapcsolatot, elég anyni, hogy a különbség kettő vagy félszáz ezer forintot, pedig a zárótételeknek fillérre egyeznie kell. Azóta, hm, én vagyok a szövetkezet amolyan legfőbb belső ellenőre.

— Még mindig azért nem vállalja, mondjuk a főkönyvelői állást, mert nem bízik saját magában?

— Egyrészt talán azért, másrészt nem is vállalhatnám, mert ahhoz most már nemcsak papírom, hanem a valóságban is tiszta erkölcsi bizonyítványt követelnék. Nem is akarok főkönyvelő lenni, jó nekem így, ahogy van. A családi életem felhőtlen, a fiam már régen elfelejtett mindent a kellemetlenségekből, az itteni emberek tisztelnek a tudásomért, s amiért bizalmatlanok lehetnének velem szemben, arról nem tudnak. Néhány vezető emberen kívül senki nem tudja, hogy én valamikor sikkasztottam.

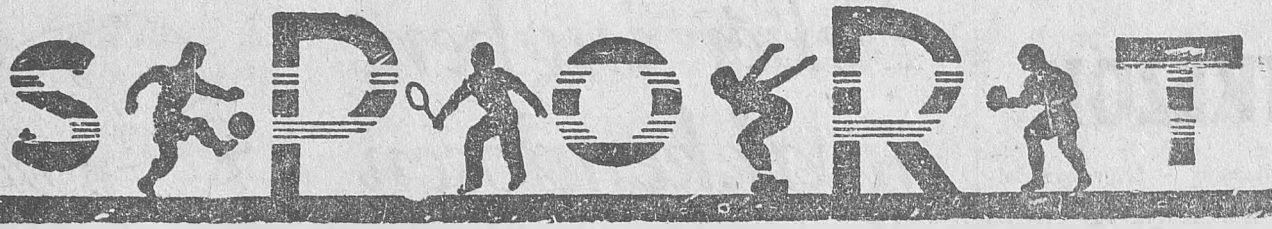
— Nem gyanakodnak a falubeliek valamire? Hiszen mégiscsak furcsa, hogy egy gépkocsivezető úgy érti az adminisztráció rejtjelmeit, mint maga, és mégsem irodán dolgozik.

— Az a mese, hogy az idegeim nem bírják a megfeszített szellemi munkát, vagyis orvosi javallatra vállaltam állást a fizikai állományban.

— Mi történe, ha egyszer véletlenül mégis megtudnának az itteniek egyet s mást a maga előéletéről?

— Azt hiszem, semmi. Talán el se hinnék, s ha mégis, néhány napig tartó pletykáldós után nem törődnének velem. Én ebben a faluban becsültes munkával bizonyítottam, hogy semmi törvénytelen cselekedetet nem akarok elkövetni.

M. M.

LABDARÚGÓ NB. I.

Nem kapott gólt az Ú. Dózsa és az FTC

A tavaszi bajnokság újabb fordulójából kiemelkedett az Ú. Dózsa és a Ferencváros eredménye: mindkét együttes otthonában győzött, a vendégek nem tudták a hazaiak kapuját bevenni. Tovább tart tehát a versenyfutás.

Ú. Dózsa—ZTE 3:0 (2:0)

Az Ú. Dózsa kezdett, és nyomban a vendégek téréleire terelődött a játék: a ZTE erősen védekező taktikát választott. A 17. percben góllá érett a főlény: Fazekas áttemelte a labdát Bolemányin, és Sarlós két lépésről a hálóba fejtelt (1:0). Molnár kemény beleme-nése miatt figyelemzetésben részesült. A 25. percben is Fazekas lépett ki a védők kö-zül és a hálóba talált (2:0). A vendégek fordulás után va-lamivel bátrabbak voltak, a 87. percben azonban Fazekas az üres kapuba lőtt (3:0).

FTC—Dorog 5:0 (1:0)

Nagy főlényben játszott már az első percekben a hazai együttes, gól mégis csak a 33. percben született. A kitörő Pusztait a dorogi védők föl-vágták a 16-oson belül és a büntetőt Bálint értékesítette (1:0). A 61. percben — az alig 1 perce beállt — Pogány több védőt kicselezett, majd Vadhoz játszott, aki tiszta hely-zetből talált a kapuba (2:0). A 70. percben Ebedli Nyilasihoz játszott, aki elhúzta a labdát egy szép csellel Horváth II. mellett, és a kapuba gurított (3:0). Hét perccel később Pusztai beadása után Vad szoronzatott helyzetből — a rosszul kifutó Horváth II. fölött át-felve — a hálóba fejtelt (4:0). A 84. percben Bálint átadásá-ból Nyilasi lőtte csapata ötödik gólját (5:0).

Vasas—Tatabánya 2:1 (1:0)

A vezetést a Vasas a 37. percben szerezte meg: Kovács három méterről a jobb kapu-fa mellett fejtelt a hálóba a labdát (1:0). Az 53. percben a cselező Lakatostól Váradi el-vette a labdát, laponas közép-re adta, a védőktől szorongat-tott Kovács Kiss elől vissza-penderítette Izsónak, aki nyolc méterről az üresen hagyott kapu bal felébe helyezte (2:0). A 79. percben szépített a Ta-tabányia: Csapó 10 méterről a kifutó Mészáros mellett gurit-totta a kapu közelébe a lab-dát (2:1).

Videoon—Bp. Honvéd 3:3 (3:1)

A gólok története — távira-ti stílusban: 8. perc: Bucsás 14 méteres bombája (1:0). 11. perc: Bucsás 12 méteres gólja (2:0). 14. perc: Nagy II. továb-bítja a hálóba a labdát (3:0). 24. perc: Szűcs egyéni alakí-tása (3:1). 46. perc: Varga szögletzászlótól beívelt labdá-ja kapushiba folytán a hálóba perdült (3:2). 80. perc: Póczik 18 méteres szabadrúgását Ko-vács László kiejti, a befutó Bodonyi közelről a hálóba lő (3:3).

MTK-VM—Dunaújváros 2:1 (2:1)

Körülményeskedve, kap-kodva, nagyon rosszul játszott a csapat a Dunaújváros ellen. A gólok az első féldőben estek. A 4. percben egy szög-let után Tulipán és Kovács a védőkre lőtte a labdát, Ta-kács azonban megtalálta a rést (1:0). A 22. percben vé-delmi hibából az üresen ha-

gyott Kunszt lőtt gólt (2:0). A 45. percben Csetényi a tizen-hatoshoson belül teljesen felesle-gesen buktatta Bartókot. A büntetőt Szepesi lőtte a jobb sarokba (2:1).

Haladás—Kaposvár 1:0 (0:0)

Szombathely, 8 ezer néző, vezette: Körös. Az egyetlen gól a 76. percben született: Fedor, majd Kulcsár volt a labda útja, a kapu elé ívelt labda Ágfalviról felpattant, s miközben Hegedűs kimozdult, az előrelopakodó Kereki az üres kapuba fejtelt (1:0).

Rába ETO—SZEOL 3:0 (0:0)

Az első féldőben a széltől támogatott Rába szinte az egész 45 percet végigtámadta, minden eredmény nélkül. Az 59. percben Péntes lőtte köz-zepra a labdát, és a menteni akaró Egervári lábáról saját hálójába perdült a labda: öngól törte meg a szegediek védekezését (1:0). Egy perc múlva — kihasználva a ven-dégek védelmének zavarát — Szokolai nagy gólt lőtt a jobb főlso sarokba (2:0). A vég-eredményt a 75. percben Glá-zer fejjel góljával állította be (3:0).

DVTK—Csepel 2:0 (1:0)

Az első játékrészt hazai me-zőnyfőlény jellemezte. Tatár jó labdával szöktette Feketét, a csatár kisördögött egészen az alapvonalig, onnan visszaját-szott Tatárhoz, aki fordulásból félmagasan a hálóba lőtt (1:0). A 78. percben Oláh kitűnően továbbított Szalaihoz, aki köz-zepra ívelt, és a jó ütemben érkező Gőrgői fejtelt a kapu jobb felébe csúsztatva a labdát (2:0).

Sal. BTC—Békéscsaba 1:0 (0:0)

Lendületes hazai támadá-sokkal kezdődött a játék — egyelőre meddően. Szünet után tovább rohamozott a ha-zai együttes, és ez végre meg-hozta az eredményt. Az 53. percben a jól játszó Básti szögletet / ívelt közepre, a jobb kapufánál helyezkedő Varga magasan fölugorva a háló jobb oldalába fejtelt (1:0).

1. Ú. Dózsa	19 15 1 3 58-26 31
2. Ferencváros	19 13 4 2 50-17 30
3. Vasas	19 13 1 5 55-26 27
4. Bp. Honvéd	19 11 4 4 29-24 26
5. Haladás	19 10 3 6 31-23 23
6. Videoton	19 9 3 7 40-27 21
7. Rába	19 9 3 7 28-24 21
8. MTK-VM	19 9 2 8 28-20 20
9. Békéscsaba	19 6 6 7 24-28 18
10. DVTK	19 8 1 10 21-30 17
11. ZTE	19 6 4 9 22-24 16
12. Kaposvár	19 6 4 9 20-24 16
13. Tatabánya	19 7 1 11 29-36 15
14. SBTC	19 6 2 11 26-45 14
15. SZEOL	19 4 6 9 15-40 14
16. Dunaújváros	19 5 3 11 24-34 13
17. Csepel	19 3 6 10 17-30 12
18. Dorog	19 1 6 12 11-42 8

Most tette közzé a Nemzetközi Atlétikai Szövetség az új világre-kordlistát, amely 1977. január 1-i hatállyal már csak az elektromos mérésrel elért csúcsokat tartja nyilván a rövid vágta- és gátszá-mokban, illetve vízúton, szenkí-vül a klasszikus egy mérföld (1609,32 m) kivételével a jövőben a yardos és különböző mérföldök távokon nem tartanak nyilván világrekordot. Az új elektromos mé-réslista életbe lépésével töröltek sok 9,9 mp-es csúcsot (100 m) és Guy Druet 13 mp-es eredményét is a 110 méteres gátfutásban. Az új, érvényes világrekordok: férfiaknál 100 m 9,95 (Hines), 200 m 19,33 (Smith), 400 m 43,86 (Evans), 110 m gát 13,24 (Miburn), 400 m gát 47,64 (Moses), 4 × 100 m 38,19 (USA), a nőknél 100 m 11,1 (Richter), 200 m 22,21 (Szewinska), 400 m 49,29 (Szewinska), 100 m gát 12,59 (Ehrhardt), 400 m gát 56,51 (Paspereczyk), 4 × 100 m 42,50

Győzött a labdarúgó-válogatott Teheránban

Magyarország—Irán 2:0 (1:0)

A dél-amerikai túrán ját-szott három hivatalos, nemze-tek közötti mérkőzés után az idén negyedszer is idegében lépett pályára a magyar lab-darúgó-válogatott.

Az Amjedieh-stadionban 25 000 néző előtt így kezdett a magyar csapat: Gujdár — Martos, Bálint, Kereki, Tóth — Nyilasi, Nagy II., Pintér — Fazekas, Fekete, Nagy L.

Az iráni Zamani játékeze-tése mellett a hazaiak kezd-tek jobban, de a 27. percben, gyors hazai akció végén bünt-etőhöz jutott a magyar csap-at. Bálint indította Tóthot, akinek az átívelését Nyilasi köz-zepra fejtelt, és Adulahi csak kézzel tudott menteni. A

11-est Fazekas félmagasan a kapu bal oldalába vágta (1:0). Gujdárnak csak a 40. percben akadt dolga a labdával, akkor viszont kétszer is jó lövése-ket védett ki.

Szünet után sokáig beszo-rult a magyar csapat. Később Fazekas gólhelyzetben az irá-ni kapuba lőtte a labdát, majd a 81. percben elődött a találkozó sorsa: Pintér balról ívelt középre. Fazekas meg-csúsztatta fejjel, s a jól ér-kező Nyilasi az ötösről el-vetődve, laponas a kapu kö-zepébe talált (2:0). A második féldőben Fekete helyett Pusztai, Nagy II. helyett Csapó, majd Nagy L. helyett Weim-per játszott.

Vojvodina—Vasas 2:2 (0:0)

Az első féldőben változatos, jó küzdelem volt, de nem szü-lettet gól. A 47. percben Ni-kezcics átívelte a védők fölött a labdát, és Ilics 3 méterről a hálóba fejtelt (1:0). Egy per-cel később Nikezcics óriási ere-jű, 20 méteres szabadrúgását Mészáros csak kiütni tudta, Vukasinovics résen volt, és a hálóba lőtt (2:0). A Vasast

nem törte le a két gól, és fokozatosan átvette a játék irányítását. A 64. percben Ko-vács három csel után 15 mé-terről a jobb sarokba bombá-zott (2:1). A 74. percben Vá-radi elfutása után a beadás-sal Kovács gólhelyzetbe ke-rült, Svilar elhúzta a csatár lábát. A vitathatatlan 11-est Váradi értékesítette (2:2).

Hamburger SV—MTK-VM 4:1 (2:0)

A jugoszláv Raus sípjelére 32 ezer néző előtt kezdődött a találkozó. Nem sokkal a játé-kvezetői sípszó után Takács sárga lapot kapott, azután Sik-lósi szabálytalankodott. A 30 méteres szabadrúgást Kaltz végezte el, és a labdát a ki-ugró Reimann fejtelt a kapu-ba úgy, hogy az megpattant Gáspár kezén (1:0). Ezután Sziijártónak járt ki egy sárga lap, majd a 19. percben Nogly szabadrúgását Volkert tolt-a meg, Gáspár rosszul hárított, és a szemfüles Reimann is-mét eredményes volt (2:0).

A második játékrészben alig indult el útjára a labda, máris újból szabadrúgáshoz jutott a Hamburger SV. Kaltz 22 méterről élesen helyezte jobbról a bal kapufa mellé az „elalvó” Gáspár kapujába a szabadrúgást (3:0). A 63. per-cben Zaczky megszerezte a HSV utolsó gólját (4:0).

Az MTK-VM a 75. percben szépített: Siklósi mintegy 22 méterről látványos szabadrú-gást küldött Kargus kapujába. Összesítésben tehát a nyu-gatnémet együttes 5:2 arány-ban jutott tovább a KEK-ben a legjobb négy csapat közé.

JÉGKORONG

Magyarország—Ausztria 7:4

A jégkorong-világbajnokság B csoportjában, Tokióban a házigazdák 5:2-re győztek a magyar csapat ellen.

Kevesen számítottak arra, hogy a magyar jégkorong-vá-logatott a japánok elleni 5:2-es vereség után nagyszé-rű bravúrra lesz képes. Már-pedig huszonnégy órával ké-sőbb 7:4-re legyőzte Ausztria csapatát, amely ellen leg-utóbb öt évvel ezelőtt nyert.

A találkozó az első pilla-nattól nagy küzdelem volt. Póth átadásából Bálint szer-zett vezetést, utána sikerült kettős emberhátrányt átvé-szelní. Fordulás után az oszt-rákok mindent bevetettek: egy statisztikai adat szerint ebben a harmadban 26-szor löttek Balogh kapujára. A magyarok csak 18 alkalommal, de jóval nagyobb biztonsággal: Bálint korongját Menyhárt lőtte a

hálóba, majd Mészöly átadá-sát Havrán értékesítette. Sa-dinja ugya szépített, de Far-kas remek indítását a kiroba-nó formában levő Mészöly ezúttal sem hibázta el (4:1).

A döntő játékrészben határ-talan lelkesedéssel és nagyon jól küzdött a magyar legény-ség: ismét Menyhárt talált a kapuba, erre Schuller vála-szolt, utána Menyhártot nem lehetett tartani. Később Haus-ner és Zimi ért el gólt, a lefű-jás előtt 34 másodperccel Havrán állította be a 7:4 (1:0, 3:1, 3:3) végeredményt.

Ausztria csapata túlzott ön-bizalommal lépett jégre, s ezért érte hideg zuhanyként a váratlan vereség. A magyar csapat kellemes meglepetést keltett, sikere további önbiz-almat adhat a Hollandia el-lemlí 30 perchez.

KÖVIDEN

(NDR). A jövőben tehát kézi idő-mérés alapján a távokon nem le-het világrekordot teljesíteni.

Willi Daume, az NSZK olimpiai bizottságának elnöke a NOB al-előnye bejelentette, hogy a Német Szövetségi Köztársaságban beil-tották a teljesítményfokozó anabo-likus szteroidok szedését. A dön-tést megelőzően vezető tudósok véleményét kérték ki, és az orvo-sok nemcsak sportszerűtlen esz-köznek, hanem rendkívül veszé-lyesnek is találták az anabolika-kat. Brigitte Berendonk, volt vá-logatott atlétanő és rákkutató fér-j: aprólékos vizsgálatok után arra a következtetésre jutott, hogy az anabolikák szedése bőrrákhoz ve-zethet.

Vlagyimir Anyiszimov, a moszk-vai városi tanács végrehajtó bizo-ttsága mellett működő építés szak-csoport vezetője nyilatkozott az Izvesztyijában az olimpiai épít-kezésekről. Mintegy 12 ezer spor-toló számára a Lenin-hegyen levő Micsurin sugáruőn 18 darab 16 emeletes toronyházat építenek, s ez lesz a tulajdonképpeni olimpiai falu. A nyári játékokra várható 250 ezer szovjet és külföldi ér-deklődő számára 1980-ig a moszk-vai szállodák tereghelyét 40 ezer-rel növelik. Az új építkezések kö-zül is kiemelkedik a 45 ezer néző befogadására alkalmas fedett sta-dion a Mir sugáruőn, ugyanitt lesz a tizezres fedett uszoda. A program szerint teljesen felújítják a húsznyiki központi stadiont is.

Hongkong—Szingapúr 2:2 (1:1) — labdarúgó-világbajno-ki selejtező mérkőzésen, Szingapúrban.

Hasznos kezdeményezés nyomán

SPORTOLHAT A CSALÁD

Tatabánya városi tanácsa „jubileumi sportpark” el-nevezéssel szép sportlétesít-ménnyel gazdagította a vá-rost. Még tavaly tavasszal elkészült Újvárosban a la-kóhelyi sportközpont, me-lyet azóta is fokozatosan továbbfejlesztnek. Jelenleg van itt 7x7 méteres kondi-cionálóterem öltözőkkel, fürdővel, szertárral, bír-óöltözővel, vezetői szobával és egyéb kiszolgálóhelyisé-gekkel. Az épülethez kap-csolva az egyik oldalon lab-dajátékokra alkalmas pá-lyák, kisméretű futópályák és beton asztalitenisz-asz-talok találhatóak. A másik oldal a gyermekeké. Min-denféle függő- és támasz-szer, hinták, homokozó, rol-ler-, kerékpárpálya.

A sportparkban havi 5 forint tagdíj befizetésével használhatják a tagok a pá-lyákat az öltözőket, labdá-kat, ugróköteleteket, kerék-párt, rollert, tollas- és asz-talitenisz-felszerelést köl-csönözhetnek. Az ötlelet élet-revalóságát bizonyítja a

250—300-as taglétszám, kö-zöttük is sok szülő. Altalá-ban gyermekükkel együtt jelentkeznek. S amíg a gyermekek az egyik olda-lon a játszótársakkal spor-tolnak, szórakoznak, addig a felnőttek is megtalálják az igényeiknek megfelelő sporteszközöket. (Sajnos, té-len csak a jég készítéséig jutottak el. Néhányszor fel-öntötték a pályát, de mire a hírverés megtörtént és jöhettek volna az érdeklő-dők, elolvadt a jég.)

A sportpark reggeltől es-tig bárki rendelkezésére áll. Aki nem létezik a ta-gok sorába, szintén igény-be vehetik a pályákat, de sportszereket csak térítés ellenében kölcsönözhetnek. Tervezik a különböző korú nők és férfiak részére az egészségügyi, kondicionáló jellegű foglalkozások szer-vezését is. A sportpark a környéken lakó fiataloknak az „edzett ifjúságért” moz-galom „szabadidő-sport” követelményeinek teljesíté-séhez is jó lehetőséget kí-nál.

Közülést tartott az MTK-VM

Amióta létrejött az egyesü-lés az MTK és a Vörös Meteor között, először számolhatótt be az egyesület elnöksége az azóta bekövetkezett stabilitás-ról és eredményekről. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s különösen a női eve-zés, a kakak-kenu, a női ko-sárlabda- és a sakkszakosztály ért el szép eredményeket. A köz-gyűlésen Pillinger Mihály ügy-vezető elnök kiegészítette a klub elnökségének beszámoló-ját, amely szerint jelenleg 18 szakosztályban 126 edző fo-glalkozik az 1807 igazolt ver-senyzővel. Az elmúlt eszten-dőben a kék-fehér színek sportolói 38 bajnokságot sze-reztek, s

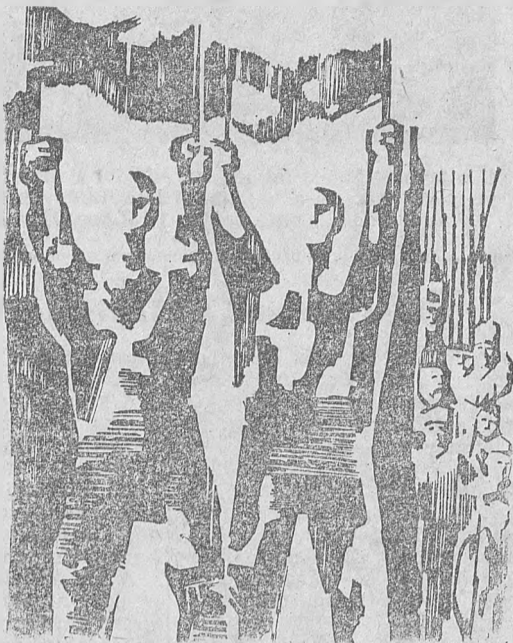
KULTURÁLIS FIGYELŐ

KÉT MÁRCIUS

Petőfi írja naplójában, hogy március 15-én már korán az ifjak kávéházába, a Pilvaxba indult. Az úton Vasvári Pállal találkozott; azt mondta neki, menjen fel Jókaihoz, közös Dohány utcai lakásukra, „s ott várjanak meg engemet”. A kávéházban még csak néhány fiatalembert talált, „kik nagy bánatban politizáltak. Bulyovszky Gyulát, ki közöttük volt, meghívtam Jókaihoz, a többieknek meghagytam, hogy az érkezéket tartásuk itt, míg vissza nem jövünk. Hazamenvén, előadtam szándékomat a sajtó rögtöni főszerkesztéséről” — írta a költő. A Dohány utcai lakásban történekről így számol be Jókai: „...négyen voltunk együtt Dohány utcai szobámban: Petőfi, Vasvári, Bulyovszky és én. Társaim rám bízták, hogy fogalmazzon meg a pesti tizenkét pontot a néptől érthető alakban; Petőfinek egy költeménye volt készen e napra...”

Folytassa a történetet Petőfi: „Vasvári az én botommal hadonászott, nem tudva, hogy szurony van benne; egyszerre kiröpült a szurony, egyenesen Bécs felé, anélkül, hogy valamelyikünket megsértette volna. Jó jel — kiáltánk fel egyhangúlag. Amint a proklamáció elkészült s indulófelben voltunk, azt kértem, mi csoda nap van ma? — Szerda, felelte egyik. — Szerencsés nap, mondám, szerdán házasodtam meg.”

1848. március 15-én a pesti ifjúság megfogalmazta a nemzet haladó osztályainak gondolatait, s az általa felrázott plebejusztokegek forradalmi felépésétől ösztönözve, a köznevelés haladó többségének vezetésével harc kezdődött az ország függetlenségéért és a polgári átalakulásért. Petőfi tisztán látta, hogy az „események folytatásának ez közönséges volna, kétségkívül, de tekintve annak, ami volt, kezdetnek, nagyszerű, dicső. Nehezebb a

A felhívás megjelenésének napján ült össze először a Kormányzótanács és a huszonkilenc megtárgyalt napirendi pontból három a már említett Vyx alezredessel foglalkozik, azaz világpolitikai kérdést érint, hiszen az alezredes az antantmisszió vezetője és minden vele kapcsolatos döntést egyúttal állásfoglalás nemcsak az antant, hanem a Párizsban már ülésező békekonferencia ügyében is.

Fontos, több felszólalásban vitatott kérdés a karhatalom ügye. Kun Béla kéri: hozzanak határozatot a rendőrség és a csendőrség sürgős lefegyverzésére és karhatalom átforgalmazására.

S ahogy a Sándor-palota minisztertanácsai termében a Forradalmi Kormányzótanács, szerte az országban a néphatalom helyi szervei is hozzájárultak az első, legsürgősebb tennivalók megoldásához. A munkástanács és a pártvezetőség legelső sorban is átvette az összes helyi karhatalmi alakulatok parancsnokságát. Erre az intézkedésre azért volt feltétlen szükség, hogy lehetetlenné tétessék minden reakciós és ellenforradalmi mozgalom, úgy-szintén, hogy a közrend és nyugalom felelősen és rendbontó elemek által megzavarható ne legyen.

A súlyos belső és külső körülmények csak százharminchárom napot engedtek akkor erre a történelemformáló nagy munkára — a művet majd csak 1945 tavaszán, a felszabadulás után folytathatta a dolgozó magyar nép.

VÖRÖS KATONÁK ELŐRE!

MÁRCIUS 15.

gyermeknek az első lépést megtennie, mint mérföldeket gyalogolni a meglett embernek.” „Nehezebb a gyermeknek az első lépést megtennie...” — írta Petőfi. Valójában a második nagy forradalmi „lépés”, a Magyar Tanácsköztársaság megszületése sem volt könnyű. Fennmaradásáért pedig szinte napról napra kemény harcot kellett vívnia.

A százharminchárom napról, a Tanácsköztársaság hónapjairól a történelmi munkák, regények sora, visszaemlékezések, versek legiója mond el ezernyi fontos, érdekes tudnivalót. A magyar kommunizmus megteremtőit és építőit, munkásokat, parasztokat, katonákat, a forradalom vezetőit, Kun Béla és a többiek arcát eredeti fényképek, rajzok, festmények, egykori filmhíradók idézik fel — ám a magyar történelem nagy napjainak, a győztes proletárforradalomnak mindent megmozgató erejéről és a hétköznapok munkájáról vallhat egy sárguló papiros, egy régi jegyzőkönyv is. Például az, amelyet a forradalmi államvezetés fontos irányító-csoportja, a Forradalmi Kormányzótanács üléseiről vezettek.

Az első ülés a forradalom győzelmének másnapján, 1919. március 22-én, tehát a Tanácsköztársaság első munkanapján volt. A jegyzőkönyv huszonkilenc tárgysorozati pontot sorol fel; van közöttük világpolitikai fontosságú, s olyan is, ami elsősorban igazgatási kérdés — ám így együtt a szervező, munkáját számbavevő munkáshatalom mindenre kiterjedő figyelméről ad képet.

A Tanácsköztársaság vezető testületében, a Kormányzótanácsban a kommunisták és a baloldali szocialisták forradalmi blokkja többséget alkotott... Az egyesült párt és a Kormányzótanács március 22-én felhívással fordult Magyarországnak népéhez, amelyben tudatja, hogy a tőkés-földbirtokos uralmat „a proletárság diktatúrája, a munkások és földműves szegények uralma” váltja fel, s Magyarország Tanácsköztársasággá alakul. A nagybirtokot, a bányákat, a nagyüzemeket köztulajdonba veszik. Az elköszönt birtokokon szocialista termelőszövetkezeteket alakítanak...

IDÉN 175 ÉVES

Megújul a Nemzeti Múzeum

Százhetvenöt éve annak, hogy Pollach Mihály terve alapján felépült a Nemzeti Múzeum. A sok vihart, történelmi fordulót megélt épület fölött eljárt az idő. Falai megkoptak, oszlopait, szobrait a háború megromlalta.

Ideiglenes rekonstrukcióját, amely 1980-ig tart, tavaly kezdték el. Az Országos Műemléki Felügyelőség irányításával a munkát a BUVÁTI szakemberei végzik. A timpanon, a nyomtölemezről tervezett szobrok, valamint a tető faszerkezete már eredeti szépségében mutatja magát.

A falak külső festése — speciális, mosható réteget kapnak — csaknem egészen kész. Most a főbejáratot díszítő nyolc, egyenként 17 méter magas budai puha mészkőből faragott oszlopon a sor. A rájuk rakódott kormot, port, magas nyomással permetezett homokkal tisztítják. A sérüléseket a Képzőművészeti Kivitelező Vállalat javítja. A mellvéd, valamint a főlépcső felújítása a Kőfaragó Vállalat munkája.

A múzeum fennállásának 175. évfordulója szeptember elsején lesz. A jubileumra a világ minden tájáról érkeznek vendégek.

Rákóczi-emléktábla Bécsbe

Rákóczi-emléktáblát avattak Bécs belvárosában. Az Erdődy hercegek egykori palotájának falán helyezték el a márványtáblát, s azon megjelölték, hogy a jelenlegi épület helyén állt az Aspernont-palota, amelyben Rákóczi az 1690-es években, bécsi tartózkodása idején, többször megszállt.

Dr. Nagy Lajos nagykövet mondott megnyitót, majd dr. Köpeczi Béla akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia főtárhelyettese emlékezett II. Rákóczi Ferencre. A márványtáblán, amelyet a főváros nevében dr. Karl Folti-nek, Bécs kultúrátörtszósa vett át, elhelyezték a Rákóczi emlékbizottság és a bécsi magyar nagykövetség koszorúját.

Kilencven éve született Uitz Béla

1887. március 8-án született Uitz Béla, a huszadik századi magyar festészet kiemelkedő alakja. Egy Temesvár melletti faluban látta meg a napvilágot, parasztcsalád gyermekeként — hanyatott életutat, a történelmi adottságok miatt önmagát csak részben megvalósító művészi pályát indítva ezzel el.

A budapesti Képzőművészeti Főiskolán, mások között Ferenczy Károlynál tanult. Művészeti formálódásában azonban marandóbb nyomot hagytak a Szépművészeti Múzeumban töltött órák, az 1914-es sikeres bemutatkozás után megvalósított olasz tanulmányút és nem utolsósorban a Kassák-kör, a Tett és a Ma inspiráló közege.

A forradalmi hullám fokozott művészi tevékenységre készítette, politikailag is radikalizálta Uitzot. Egy-két év alatt feljutott a csúcusra. Szénnel, majd tuszal rajzolt kompozícióit szünetedélyes hangvételű, kötött, racionális jellegű képépítés, az expresszív és konstruktív elemek sajátos szintézise jellemezte — ezeket a műveit ismeri legjobban a magyar közönség is.

A Tanácsköztársaság után emigrációba kényszerült, Bécsben, majd Párizsban élt, sorsát végérvényesen a kommunista mozgalomhoz kötötte. A bukott forradalom örökségével birkózva alkotta meg egyik főművét, a Luddita rézkarcsoportot.

Mozgalmas intermezzo után ugyanide, a Szovjetunióba tért vissza 1926-ban, s nagy célokkal, reményekkel eltelten letelepedett.

Előbb a moszkvai képzőművészeti főiskola tanára és dékánja, majd a Forradalmi Festők Nemzetközi Irodájának titkára lett. Régen érlelődő monumentalista elképzeléseinek megvalósításában a rokortörékvésű ukrán művészekkel, a Bojcsuk-csoporttal való megismerkedése segítette.

A harkovi színház később megemmesített Marx és Lenin freskója után Frunzében, Kirgizia fővárosában dolgozott Mészáros Lászlóval és Akszana Pavlenkóval együtt, az utóbbi állandó alkotótársává vált. Elképzeléseiknek csak a töredéke valósult meg. Még kevesebb szerencse kísérte az épülő Szovjetek Palotájának freskótermében végzett munkáját. 1948-ban az egész építkezést leállították, s a tervezett kompozíciók kartonjainak, valamint a hozzájuk készített stúdiómunkák jó részének nyoma veszett. Az ötvenes évek elején az Össz-szövetségi Mezőgazdasági Kiállítás belorusz és orosz pavilonjának freskóit festették meg Moszkvában. A sikerültebbnek tartott előbbi csöpepítés rongálta meg, majd a pavilon átalakításakor teljesen lefedték.

Uitz 1968-as budapesti kiállításának sikere, művei, vázlatai egy részének hazahozatala után maga is végleg hazatért. Életművéért, munkásságáért a Munka Vörös Zászló Érdemrendjével tüntették ki. 1972-ben bekövetkezett halála előtt, s azóta is a magyar és a nemzetközi szocialista művészet mesztéréként él kultúránkban.

Orosz ikonok marseille-i múzeumban

A marseille-i Cantini Múzeum bemutatja a moszkvai Tretyakov-képtár leghíresebb ikonjait. A bemutatásra kerülő több mint 60 műalkotás a XIV—XVII. század folyamán készült.

Az ikon már a XI. században a régi Oroszország templomainak és lakóházainak szinte kötelező díszévé vált. Bár a középkor orosz mesterei nem vetették el a bizánci hagyományokat, igen hamar kialakították saját festészeti stílusukat, amely tág teret enged a festő egyéni elképzeléseinek.

A Marseille-ben bemutatott ikonok mindegyike fára van festve, tojásárgával készített tempera-festékekkel. Tekintettel arra, hogy ez a festékanyag repedezésre hajlamos, az ikonok elmozdítása gyakorlatilag tilos lenne. Éppen ezért a Cantini Múzeumban megrendezett kiállítás rendkívüli eseménynek számít.

AZ IDŐ VASFOGA

Egy ifjú költő elvitte Voltaire-nek egyik ódáját, amelynek a következő címet adta: „A utókorhoz”. Az író az óda elolvasása után így szólt:

Vízszintes: 1. Az idézet kezdete (zárt betűk: S, E, M). 9. ...alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül! (Költő). 13. Firenzei festő, a manierizmus mestere (Alessandra, 1535—1607). 14. A macskafélék családjába tartozó ragadozó. 16. Észak-ész-szami néptörzs, de komáromi járási község is. 17. Dunai Vasmű. 18. A menyétfélék családjába tartozó állat. 20. Sovány és gyors állat. 21. Az aktínium vegyjele. 22. ...River; több folyó neve Amerikában. 24. Sohase változata. 26. Gyár páros betű. 27. Jeanne d'... 28. Zöld... vergődik. 30. Két részre. 32. Szavak előtagjaként: önmagától, önerejéből működő. 33. Nagy tömegben készít. 35. Elizabeth Browning angol költőnő leánya. 37. Az idézet befejezése (zárt betűk: T, F, E). 38. Hosszú, függőleges rúd. 39. Fordított títoszó. 40. Tas betű. 41. HTH. 43. Kora ünnepelt énekes volt (Dávid, 1842—1905). 44. Összevissza vág! 45. Római szám. 46. A kalandozó magyarok egyik vezére. 49. Ermen látható domborművek. 51. Ez az áram állandóan egy irányba folyik. 52. Külszínről nyitott vízszintes vágat, bányabejárat. 54. Hangszeren játszik. 56. Svájci származású magyar vasöntőmester (Abraham, 1815—1867). 57. Az emezből rövidült mutató névmás. 58. Oda-vissza női név! 59. ...faciunt collegium; értelme: legalább három ember kell ahhoz, hogy tanácskozhassanak. 61. Brenda...; táncdalénekesnő. 62. Tabu egyenmű betű. 63. Osei. 65. Község a kaposvári járásban. 67. Szomszéd betűk. 69. Védelmezője. 70. Női név. 72. Származás. 74. A klasszikus német idealista filozófia nagy alak-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14	15	16			
17		18			19		20			21	
22	23		24			25	26			27	
28			29		30		31		32		
33			34		35		36			39	
37						38					
40				41	42		43			44	
45			46			47			48		
52	53			54			55		56		
57				58			59		60		61
62			63			64		65		66	67
68	69		70			71		72		73	
74											

ja (Immanuel, 1724—1804). Függőleges: 1. Kerékpározás-kor a nádrágszárak összefogására szolgálnak. 2. Elkeveri. 3. Emel! 4. ... Roy (Walter Scott). 5. Község Nyiregyháza mellett. 6. A Mátra északkeleti végén épült falu. (Mellelte 14. századi gótkus várom.) 7. Zürichi autók jelzése. 8. Diapozitív kép. 10. Párra! 11. Féltett, a játékban nem szereplő kártyalapok. 12. Az USA-ban hamis vádak alapján perbe fogott két olasz munkásforradalmárról készült film címe. 15. Csuk. 19. Ruhán találjuk. 23. Szinpadi mű. 25. Folyamat egy szakasza. 27. A vízsz. háromnegyedrész! 29. A monarchia vezérkari főnöke volt. 31.

Uralkodó karosszéke. 32. Régi tisztítószor. 34. Amit cipelnek. 36. Nem nagyon hideg, illetve nem nagyon meleg (idő). 39. Közvetlenül. 42. „Már egy... csak a mamára gondolok mindig” (József Attila). 44. Elkészíti a hálódelyet: népies szóval. 46. Férfinév. 47. Alant. 48. OGG. 49. Ver betű. 50. Igényl. 53. Illatos, viaszszertű anyag egy cefajta váladékából. 55. Eszik a tetén. 58. Világos angol sör. 60. Leszarmozott, ivadék. 64. ...-kő; az úgynevezett bükki kövek előző. 66. Rómán pénzegység. 69.-on, ...-kő. 71. Az ezüst vegyjele. 73. Diplomáciai Testület. Beküldési határidő: 1977. április 3.

Külkereskedelmi forgalmunk 1976-ban

A külkereskedelem 1976. évi munkájáról a következő tájékoztatást adták a Külkereskedelmi Minisztériumban:

Teljes külkereskedelmi forgalmunk tavaly — összehasonlítható áron, tehát az árváltozások figyelembevételével — 6 százalékkal nőtt 1975-höz viszonyítva. Ezen belül a kivétel több mint 8, a behozatal 4 százalékkal emelkedett. Külkereskedelmi forgalmunk passzívuma kerekén 35 százalékkal volt kisebb az előző évinél. A passzívum csökkenése elsősorban a dollárban és egyéb tőkés devizákban elszámolt forgalomban következett be, s jelentős volt a rubel elszámolású áruforgalomban is.

A szocialista országokkal rubelszámlával lebonyolított áruforgalmunk folyó áron 6 milliárd rubelt ért el: a kivétel 14,2 százalékkal, a behozatal 7,9 százalékkal haladta meg az 1975. évi. A KGST-országokból szereztünk be 6,5 millió tonna kőolajat, 1,2 milliárd köbméter földgázt, 4,5 milliárd kilowattóra villamos energiát. Az importált fogyasztási iparcikkek 67 százalékát ugyancsak a szocialista országokból vásároltuk. A múlt évben 83 ezer személygépkocsit, 52 ezer háztartási hűtőgépet, 20 ezer mosógépet, 47 ezer televíziót importáltak.

A szocialista országokba irányuló kivételünk 43 százaléka gépipari termékből áll, 20 százalékkal nőtt vegyipari exportunk. A fejlődés ellenére mind az exportban, mind az importban elmaradások is előfordultak. Ezek pótlására 1977-ben kerül sor.

A szocialista országokkal folytatott kereskedelemben 1976-ban is meghatározó jelentősége volt a Szovjetunió-nak. A KGST-országokból származó behozatalunk 53 százaléka a Szovjetunióból származik, a kivételünknek is mintegy 53 százaléka irányul oda. Bulgáriával, Csehszlovákiával, Lengyelországgal, az NDK-val és Romániával exportunk 22, importunk 15 százalékkal bővült. Kedvezően alakult forgalmunk Mongóliával és Kubával. Eredményesen fejlődött a magyar—jugoszláv kereskedelem is.

Az utóbbi években a tőkés piacokon bekövetkezett ár- és árárváltozások hatását gyakorolnak a KGST-országok közötti kereskedelemben érvényesülő árakra is. Mivel behozatalunkban a világgiazi ár-

emelkedéssel jobban érintett termékek (elsősorban az energiahordozók és a nyersanyagok) részesedése jóval nagyobb, mint a kivételben, rubelben számított importáraink átlagos szintje az exportárakat valamelyest meghaladó mértékben növekedett.

Tavaly a tőkés devizákban lebonyolított külkereskedelmi forgalmunk 5,4 milliárd dollár volt. Kivételünk folyó áron 13 százalékkal nőtt, míg a behozatal ennél jóval mérsékeltbben, csak 4,7 százalékkal emelkedett. A tőkés világgiazi értékesítés feltételei az elmúlt évben megnehezültek. A magyar áruknak a tőkés világgiazi piacon tavaly is szembe kellett nézniük több diszkriminatív mennyiségi korlátozással és protekcionista intézkedéssel.

Kivételünk dollárban a tervezett szintet megközelítette. Exportunk annak ellenére növekedett, hogy a kedvezőtlen terméseredmények miatt a mezőgazdasági és élelmiszeripari kivétel elmaradt az 1975. éviétől. A kivétel bővülését így elsősorban az anyagjellegű (a vegyipari és kohászati) termékek tervei felüli termelésnövekedése tette lehetővé. A tőkés devizában elszámolt behozatal 1975-höz képest — alapvetően az előző évinél alacsonyabb árszínvonal következtében — kiegyensúlyozottabb lett.

Tavaly a gépbehozatal 15 százalékos növekedése hozzájárult a korszerű technika alkalmazásához. Tizenhatmillió dollárral bővült a fogyasztási cikkek behozatala. A belföldi szükségletnek megfelelően — egyebek között — 377 ezer pár cipőt, 37,5 ezer tonna kávé, 13 millió dollár értékű burgonyát importáltak.

A külkereskedelmi egyensúly javulásához jelentős mértékben hozzájárult, hogy a múlt évben a tőkés exportárak egy-két, az importárak hat-hét százalékkal mérséklődtek. Ez a cserearány hat százalékos javuláshoz vezetett.

A kölcsönös előnyök jegyében eredményesen fejlődött külkereskedelmünk a harmadik világ országaival. Exportunk egy év alatt négy, ezen belül az ipari fogyasztási cikkek kivétel, több mint tíz százalékkal nőtt. A kivétel, több mint 40 százalékat gépszállításiaink adták. Importunkban partnereink érdekeinek is megfelelően, több mint 30 százalékkal nőtt az ipari fogyasztási cikkek behozatala.

Fejlődik a finomkerámia-ipar

Nagy erőfeszítéseket kívánó gazdasági évet zárt tavaly a finomkerámia-ipar. A feladatok teljesítését nehezítette a bel- és külföldi piaci helyzet változása. A nehézségek ellenére sikerült kielégíteni a hazai és exportkötvetelményeket.

A Finomkerámiai Művek nyolc gyáregységében mintegy 14 ezer ember dolgozik. Üzemekben építészeti, háztartási és műszaki kerámiák megannyi változata készül; termékeiket 50 országba exportálják. Az 1977-es évet a finomkerámia-ipar — az ötödik ötéves terv célkitűzéseinek teljesítése szempontjából — kiemelkedően fontos esztendőnek tekintik. Az idén befejeződik a Herendi Porcelángyárban a festészet bővítése, az Alföldi Porcelángyárban az évi 110 ezer négyzetméter padlólap gyártását biztosító kapacitásbővítés. Debrecenben a több mint 2 ezer tonna porcelánzsigetelő termelését lehetővé tevő beruházás folytatódik a Romhányi Építési eKrámiagyárban tavaly megkezdett falburkolócsempé-gyártásának bővítése, melynek üzembe helyezésével megkezdődik a vállalat csempetermelése. Befejtéséhez közeledik a Budapesti Porcelángyárban az évi 200 ezer négyzetméter csempégyártását biztosító rekonstrukció is.

Az idén fontos beruházások kezdődnek, mint a Hollóházi Porcelángyár kapacitásbővítése, az Alföldi Porcelángyár egészségügyi kerámia termelésének fejlesztése és a Gránitgyárban a csiszoló- és kőszűrő-lőszerszám-gyártás rekonstrukciója. Fontos feladat a finomkerámia-iparban az NDK-beli Haldenslebenben egy új szanitergyár megépítése.

A FIM az idén a termelési értéket 9, a termelési költségét több mint 7, a tőkés exportot 11, a szocialista kivételt 15, a vállalati nyereséget 13 százalékkal kívánja növelni. A tervekkel összhangban készítette el a vállalat idei programját, amelyben elsőrendű feladatként szerepel az anyag- és energiatakarékosság, a selejt csökkentése, a munkaidő hatékonyabb kihasználása és a jobb minőségű termékek arányának növelése.

A finomkerámia-ipar vezetői a termelési feladatok teljesítésén kívül nagy gondot fordítanak a dolgozók munkakörülményeinek, szociális ellátottságának javítására. Folytatódik a ma még nehéz fizikai munkát kívánó termelési folyamatok gépesítése, a szociális létesítmények korszerűsítése, illetve újakkal az üzembe helyezés.

A Magyar Vöröskereszt gyorssegélye Romániának

A Magyar Vöröskeresztnek a romániai földrengés áldozatainak szánt gyorssegélyével egy IL-18-as utasszállító gép indult Bukarestbe: 35 nyolcszemélyes sátor, egy orvosi műszerekből álló kis ambulancia, 59 katonai gyógyszer, 404 csomag tápszer és 77 katonai kötszer volt a rakomány.

A bukaresti—otopeni repülőtéren Pásztor Imre, a Magyar Vöröskereszt nemzetközi osztályának vezetője adta át a másfél millió forint értékű szállítmányt a Román Vöröskereszt végrehajtó irodája képviselőinek.

A Román Vöröskereszt ugyancsak földrengéskárokat szenvedett központi épületében Mihail Burca vezérezredes, a szervezet elnöke és Stana Dragoi asszony, főtájkár mondott köszönetet a vöröskeresztes szervezet és a román nép nevében a gyors baráti segítségért, majd tájékoztatást adtak arról a nagyszerű helytállásról, amellyel a román testvérszervezet aktivistái a március 4-i elemi katasztrófát követően mindenütt ott voltak, s jelenleg is kiveszik a részüket — a hadsereg, a milícia egységei, az ifjúsági szervezetek önkéntesei mellett — a mentés és a romeltakarítás fáradságos munkájából.

Korszerűsítik az országban a vízműrendszert

Vízkivitel, gáz-, sav- és vasztalálás, klórozás, vízellátás, -tárolás és még sokfajta technológiai művelet biztosítja a városok, falvak ivóvízellátását. Ahhoz azonban, hogy minimálisra csökkentsék nyaranta a kutak és csapok elapadása, vízműrendszerünket kell korszerűsíteni. A legutóbbi években több jelentős kísérlet történt a vízgazdálkodásban, a diszperzálóközpontok kialakításában, a vízművek automatizálásában. A Forrás Vállalatnál — vízügyi és tanácsai vállalatok egyesülése — egy munkacsoport a közelmúltban tett javaslatot az ágazat kutatási és fejlesztési programjára. A hibás javítás okozta károkat, az üzemi költségeket, a kutatók szerint, csak az egységesített berendezések csökkenthetik. Ezért az Országos Vízügyi Hivatal a Gamma berendezéseinek segítségével a műszaki fejlesztési elképzelésekkel összhangban egységes és tipizált irányítási rendszereket hoz létre. Az újdonság előnye: csökken a kezelőszemélyzet létszáma, a technológia egyszerű helyről, a központból áttekinthető és irányítható, a számszámok és alkatrészek könnyen cserélhetők.

A vízügyi vállalatoknak a jövőben arra kell törekedniük, hogy a telepek ne önállóan, hanem közösen, a tipizált berendezésekkel fejlesszék ki az üzemeltetést biztonságossá tevő irányítástechnikai rendszereket.

Egymilliárd forint a budapesti vízellátás javítására

Évente csaknem 15 millió köbméterrel emelkedik Budapest vízfogyasztása. A fokozódó igények kielégítése érdekében a víznyerő területek gyarapítására az idén több mint egymilliárd forintot fordít a Fővárosi Vízművek.

Ebben az esztendőben folytatják a megkezdett beruházásokat és újabbak létesítéséhez is hozzákezdnek. Az V. ötéves terv időszakában a víztermelő kapacitást összességében napi 300 ezer köbméterrel emelik. A fejlesztést a szentendrei, illetve a Csepel-szigetre összpontosítják. A szentendrei-szigeten jelenleg három beruházás is folyamatban van. Vízművet létesítenek Kisoroszi és Tahi határában. Az e helyeken épülő három vízmű összesen napi 75 ezer köbméterrel gyarapítja Budapest vízellátását.

Vízben gazdag területeket tártak fel a Csepel-szigeten is, amely a dél-budai és a dél-pesti városrészek ellátását javítja. Az idén a tőkeli vízmű kezd megtermelését, majd hozzáfognak egy újabb létesítmény építéséhez, Ráckeve közelében.

NYITÁS ELŐTT

Itt a tavasz! Egyre többen keresik fel a Margitszigetet. A Szegonra készíttik elő a különböző létesítményeket. Képünk a Casinóról készült, ahol április 1-től fogadják a vendégeket.

Ülést tartott a Minisztertanács

A Minisztertanács ülést tartott, az ülésen Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese jelentést tett a magyar—vietnami gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság VI., valamint a magyar—laoszi gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság alakuló üléséről. A kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

Havasi Ferenc miniszterelnök-helyettes olaszországi, dr. Szekér Gyula miniszterelnök-helyettes iraki tárgyalásairól tájékoztatta a kormányt. A Minisztertanács a jelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette. A kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette a külügyminiszter jelentését Bohuslav Chnoupeknek, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság külügyminiszterének hazánkban tett hivatalos baráti látogatásáról.

A külügyminiszter jelentést tett a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságban tett hivatalos látogatásáról. A kormány elfogadta a beszámolót.

A Minisztertanács úgy határozott, hogy anyagi segítséget nyújt a Román Szocialista Köz-

társaságnak a földrengés okozta károk enyhítésére.

A kormány előterjesztést fogadott el a számítástechnikai központi fejlesztési program 1976—1980 közötti időszakra szóló feladatairól. Ennek keretében határozott a számítógép-alkalmazás bővítéséről és hatékonyságának növeléséről.

A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter előterjesztése a kormány állami nagyberuházásként jóváhagyta a hajdúszőlő cukorgyár építését, kapcsolódó beruházásait.

A SZOT elnöksége tájékoztatta a Minisztertanácsot a szakszervezeti jogsegélyszolgálat működésének tapasztalatairól. A kormány a jelentést egyetértően tudomásul vette.

A Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke jelentést tett a népi ellenőrzés 1976. évi munkájáról és ellenőrzési tapasztalatairól. A Minisztertanács a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette és felhívta a minisztereket, hogy irányító munkájukban hasznosítsák a tapasztalatokat.

A kulturális miniszter javaslatára a kormány határozatot hozott a kiváló és az érdemes művész kitüntető címek adományozásáról.

Átadás után

— következhet a helyreállítás

Az észak-magyarországi folyók magas vízszintje és néhány nagyobb patak áradása miatt az utóbbi hetekben 17 utat, közöttük három főútvonalat kellett hosszabb-rövidebb időre elzárni a forgalom elől.

A víz visszavonulása van, s következhet a helyreállítás. A legnagyobb feladatok a Miskolci Közüti Igazgatóság helyreállító brigádjaira hárulnak, hiszen a vízborítás elsősorban a borsodi utakat károsította. Tizenegy út — összesen csaknem 20 kilométernyi hosszban — szorul „gyógyításra”, s ennek költsége több mint három és fél millió forint. A közúti igazgatóság egyelőre az utak ideiglenes helyreállításán dolgozik — a forgalom fenntartása mellett.

A teljes helyreállításra, az időjárástól függően csak később kerülhet sor. Még kell várni, hogy a csapadékmentes napos, szeles időjárás megszüntesse az áztatott töltéseket — különben a súlyos építőjárművek csak tovább rontanak az útszerkezetet. A legsúlyosabban megrongálódott útszakaszokon összefüggő burkolathelyreállítás szükséges, és megerősítik az alapokat is. Négy útvonalon a korábbi esőzés okozta rézsű- és töltéscsúszások adnak munkát: az újjáépítés költsége több mint negyvmillió forint. Az útváltást csaknem mindenütt fél szélességben végzik majd, biztosítva a járműforgalom folyamosságát.

Több lakás épül az idén korszerű módszerekkel

Az idei népgazdasági tervben előírt 83 ezer lakásból 49 ezret adnak át az építőipari ágazat kivitelező szervezetei: a minisztériumi és tanácsai vállalatok, valamint a szövetkezeti építőipar. Paneles, blokkos, öntött és egyéb korszerű építési technológiával 48 ezer lakás épül; vagyis az előirányzat 98 százalékát valósítják meg fejtett, termelékeny és gazdaságos módszerekkel. Így több mint kétezerrel nő a korszerű eljárásokkal épített lakások száma, amit elsősorban a házgyári, paneles technológia alapozott meg; az idén felépülő összes lakásból minden harmadik paneles szerkezetű.

A legfejlettebb technológiai módszerekkel az ÉVM-vállalatok dolgoznak. Az idén átadandó 36 ezer 500 lakás 98 százalékát építik fel korsze-

rű szerkezetekből, több mint 30 ezret fal- és fűdémpanelekből. Az építési területek előkészítésének meggyorsítása a tavalyinál kedvezőbb lehetőségeket nyújtott — főképp Budapestben — a termelékeny házgyárak kapacitásának kihasználására. A győri házgyárnál az építési igények már a kapacitási lehetőségeket is meghaladták. Másutt azonban még lehetőség van arra, hogy a kapacitás egy részét munkásszállók, diákotthonok és hasonló jellegű létesítmények építésénél is hasznosítsák.

A feltételek tehát kedvezőbbek, mint egy évvel ezelőtt, a vállalatoknak mégis nagy erőfeszítéseket kell tenniük, hogy az eddiginél egyenletesebben ütemben adják át a lakásokat.

Két szerződés

A Chemolimpex a napokban keretmegállapodást kötött két olasz nagyvállalattal. A Montedisonnal kötött megállapodás alapján hazánk évente mintegy hétfélmillió dollár értékben szállít olefintermékeket és aromás vegyületeket az olasz nagyvállalatnak, tőlük pedig évi húszmillió dollárért vesznek műanyag alapanyagokat, szerves és szervesetlen vegyi anyagokat. A Snia Viscosa céggel kötött szerződés szerint évi nyolc-kilencmillió dollár értékben szállít a Chemolimpex aromás vegyületeket és petrokémiai vegyi anyagokat, míg olasz partnerétől kétfélmillió dollárért vásárol különféle szerves vegyipari termékeket.

Százharminckettő kötetes könyvgyűjteményt ajándékozott az ELTE kínai és kelet-ázsiai tanszékének a Japan Foundation — a japán kultúra külföldi terjesztésére alakult alapítvány.

A magyar—osztrák kereskedelmi egyes bizottság Bécsben befejezte negyedik ülését, amelyen a két fél az 1977. évi árucseré-forgalomra vonatkozó megállapodás jegyzőkönyvét parafálta.

Szeksárdon, a Tolna megyei tanácsházán egyeztető megbeszélést tartottak a Dunaföldváron tapasztalható talajmozdásokról, pincebeomlásokról. A nagyközségi tanács naponta ellenőrzi a veszélyeztetett területet és tudományos följ- és talajmérési vizsgálatot kért a teendők meghatározásához.

A Budapesti Műszaki Egyetem a felsőoktatási intézmények vezetői kétnapos tanácskozást tartottak. A résztvevők áttekintették felsőoktatásunk időszerű kérdéseit. A vitát dr. Garamvölgyi József oktatási miniszterhelyettes foglalta össze a tanácskozás végzetével.

5210 kilogramm kábítószert koboztak el a múlt évben a bolgár vámőrök az ország területén átutazó külföldiektől.

A magyar kultúra csehszlovákiai napjainak rendezvény-sorozata keretében a prágai Waldstejn-palotában megnyílt a magyar iparművészet reprezentatív kiállítása.

Timár Mátyas, a Magyar Nemzeti Bank elnöke a Bolgár Népköztársaságban tárgyalásokat folytatott Veszelin Nikiforovval, a Bolgár Nemzeti Bank elnökével a két ország bankrendszerére előt álló feladatokról.

Automata sorompóval látnak el 1980-ig negyvenhárom szintbeli vasút-közút kereszteződést a MÁV Miskolci Igazgatóságának területén. A negyedik ötéves tervben a forgalombiztonság növeléséért több mint negyven sorompót állítottak fel.

A zalaegerszegi új hűtőház a harmadik negyedben megkezdte a próbaüzemelését; Székesfehérvárott és Miskolcon folytatják a hűtőház rekonstrukcióját — hangzott el a hűtőipar szocialista brigádvezetőinek székesfehérvári országos tanácskozásán.

Hungikor néven új földalatti vezeték szigetelésére szolgáló fóliaanyagot kísérleteztek ki a Hungária Műanyagfeldolgozó Vállalat szakemberei. Az új gyártmányt bemutatták a szakembereknek.

A kereskedelem fejlesztésére öt év alatt 650 millió forintot költenek Békés megyében. Békéscsabán tervezetett tárgyalást tartottak a Belkereskedelmi Minisztérium és a megye vezetői.